

017.4
ԳԿ-11

СНТТ. МОСКВА ••• Т.С.С.Р.
442 3

✓ 5 MAY 2008

ԽԱՅՄ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

017(4ԿԵ): 91.54 "1928
Центриздат

Գ Ր Ա Յ Ո Ւ Յ Ա Կ
№ 2

КАТАЛОГ КНИГ
ИЗДАНЫХ ЦЕНТРИЗДАТОМ
НА АРМЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ՄՈՍԿՎԱ ————— 1928 ————— Москва

ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

1. Գրքեր պատվիրելիս, պարզ գրել գրքի անունը:
2. Գրքերի արժեքը կանխապես ուղարկողները — նանապարհաձախս չեն վճարում:
3. Գրքերը ուղարկվում են նայելով վերադիր վճարով:
4. Գրախանութներին, հիմնարկություններին, կազմակերպություններին գրքեր բաց են բողմվում գեղչով յեվ ապառիկ:
5. Գրացուցակը ուղարկվում է ձեռի:
6. Գրքերի պատվերները յեվ փողը պե՛սֆ է ուղարկել այս հասցեյով՝

Москва, Никольская 10, Центриздат.

Հեղինակները յեվ բարգմանիչները իրենց աշխատությունները հրատարակելու հարցերով պե՛սֆ է դիմեն Մոսկվա, նույն հասցեյով, Հայկական Սեկցիայի իմբագիր ընկ. Վ. Աբրամյանին:

41826.68

1579-63

Главлит 98324.

Тираж 2.000. Типография Управления Делами СНК и СТО ССР. М. Дмитровка, 18.

ՄԱՄՈՒԼԻ ԿԱՐԾԻՔԸ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստանի Պետհրատից հետո ամենախոշոր և ամենալուրջ հայկական հրատարակչությունը Խորհրդային Միության սահմաններում, անշուշտ, ԽՍՀՄ Ժողովուրդների Կենտր. Հրատարակչության (կամ Ցենտրալդատի) հայկական սեկցիան է: Համեմատաբար շատ կարճ ժամանակվա ընթացքում այդ սեկցիան բաց է թողել մոտ 70 անուն*) հրատարակչություն և նույն թափով շարունակում է իր աշխատանքը, հանդիսանալով մեխոշոր կուլտուրական գործոն թե համամիութենական մասշտաբով և թե, առանձնապես, Անդրկովկ. Միության սահմաններից դուրս ապրող բազմաքանակ հայ աշխատավորության կյանքում: Պետք է ասել, վոր անխափր բոլոր թարգմանչությունները կատարված են շատ աջող, մաքուր և պարզ հայերենով. շատ անգամ նյութը վոչ միայն լավ թարգմանված է, այլ և վորոշ չափով հայացված, վոր անշուշտ միանգամայն տեղին է և վորջունեկի, վորովհետև դարձնում է այն ավելի մատչելի հայ աշխատավոր ընթերցողին: Բոլոր հրատարակչությունները աչքի յեն ընկնում իրենց մաքուր, գեղեցիկ և կոկիկ արտաքինով, իրենց ընտիր թղթով և մաքուր տպագրությամբ, այլև աջող կլեշեներով: Հրատարակչությունների գինը եժան է ու մատչելի: Մնում է ցանկանալ, վոր Ցենտրիդատի Հայկական Սեկցիան նույն թափով ու յեռանդով շարունակի իր արժեքավոր աշխատանքը, իսկ հայ ընթերցող աշխատավորությունը ամեն կերպ նպաստե այդ հրատարակչությունների տարածմանը աշխատավորական լայն զանգվածներում»:

«Մարտակոչ» № 223, 1926 թ.

...«Հայկական Սեկցիան հաստատուն և լայն կերպով ծավալել է իր աշխատանքները Այս հրատարակչությունների (քաղաքական-հասարակական, գրական, տեխնիկական, գիտական) մեջ աչքի յեն ընկնում Լենինից, Ստալինից, Բուխարինից և ուրիշներից կատարված թարգմանչությունները: ...Թարգմանչություններն, ինչպես նաև հրատարակչությունների տեխնիկական կողմը բավարար են: Այդ մասին քանիցս շեշտել և մամուլը: Հրատարակչություններն սպառվում են Խորհրդային Ռուսաստանի հայաբնակ վայրերում՝ Հյուսիսային Կովկասում, Անդրկովկասում և մեզ մոտ՝ Հայաստանում:

Խ. Հայաստանի Պետհրատից հետո, անհրաժեշտ ու արժեքավոր աշխատանք կատարող ԽՍՀՄ Ժողովուրդների Կենտրոնական Հրատարակչությունը:

*) Այժմ մոտ 150 անուն:

թյան Հայկական Սեկցիան ավելի ուժեղացնելով իր աշխատանքը, ծայր տարվով բազմակողմանի հրատարակչական գործունեություն, ինչպես մինչև որս, այնպես էլ այսուհետ հայկական կուլտուրական գործ է կատարում: Անհրաժեշտ է, վոր այդ բանում նրան ոժանդակեն վոչ միայն Խորհ. Միության Մոսկվայի կենտրոնական մարմինները, այլ և մեր տեղական որգաններն ու գրական-գիտական-թարգմանչական ուժերը: Նա ապացուցել է իր գոյությունը գրական նշանակությունը. պետք է ոգնել նրա հետագա ամրացմանը և զարգացմանը»:

«Որհրդային Հայաստան» № 157, 1927.

«Գնահատելի նախաձեռնություն է վերցրել իր վրա ԽՍՀՄ Ժող. Կենտր. Հրատարակչության Հայկական Սեկցիան—մասսայականացնել մեր ընթերցողներին մեջ ուսական պրոլետարական գրողներին, ծանոթացնել նրանց մեր աշխատավորությունը, թարգմանաբար հրատարակելով նմուշներ նրանց գործերից: ...Պետք է ցանկություն հայտնել, վոր սեկցիան շարունակել իր սկսած նախաձեռնությունը: ...Նրա հրատարակությունները կատարվում են անպայման խնամքով»...

«Գրական Դիբեքերում», № 5, 1927 թ.

«Պետք է վողջունել ԽՍՀՄ Ժող. Կենտր. Հրատարակչությունը, վոր մեր աղքատիկ գրական աշխարհը հարստացնում է պրոլետարիատի հերոսական պայքարի սրտկերը նկարագրող յերկերի թարգմանությունը»:

«Որհրդ. Հայաստան», № 226, 1927 թ.

«ԽՍՀՄ Ժողովուրդների Կենտրոնական Հրատարակչության Հայկական Սեկցիան իր աշխատանքի ծավալով յերկրորդ տեղն է գրավում հայկական հրատարակչական գործում:—Հայկական Սեկցիան իր գոյությունը ընթացքում հրատարակել է մի շարք գրքեր, չնայած քիչ քանակությամբ, բայց լույս տեսած գրքերը, ըստ «Որհրդային Հայաստանի», «Մարտակոչի», «Կոմունիստի» և մի քանի այլ թերթերի ու ամսագրերի գրախոսականներին—բոլորն էլ հրատարակված են լավ տպագրությամբ, հանրամատչելի լեզվով և կատարված աշխատանքները մեծ մասամբ թարգմանված են յեղի հաջող, առանց աղավաղումների:—Ժողովուրդների Կենտրոնական Հրատարակչության Հայկական Սեկցիան լայն հեռանկարներ ունի. նա ուղիղ գիծ ունի—գրականություն՝ աշխատավորական բոլոր խավերին: Աշխատավորական լայն մասսաների աջակցությամբ նա կկարողանա իր վրա զրկված դժվարագույն խնդիրները գրականորեն լուծել»:

«Որհրդ. Հայաստան» № 251, նոյեմբ. 2, 1927 թ.

«Որհրդային Միության Ժողովուրդ. Կենտրոնական Հրատարակչության աված գրքույկները ժողովրդական մատչելի լեզու ունեն և թարգմանված են հայերեն բարեխղճորեն»:

(«Մարտակոչ», № 257, 1925 թ.)

... «Գրական աշխատանք է կատարել և կատարում է ԽՍՀՄ Ժողովուրդների Կենտ. Հրատարակչության Հայկական Սեկցիան, հանրամատչելի գրականության սովոր մեղմելու համար»:

«Կոմունիստ», № 164, 21 հուլիս 1926 թ.

«ԽՍՀՄ Ժողովուրդների Կենտր. Հրատարակչության Հայկական Սեկցիան Մոսկվայում կանգնած է ուղիղ ճանապարհի վրա: Ցանկալի յե, վոր մեր զարոյական և ժողովրդական գրադարանները հարստանան նման արժեքավոր և շահեկան գրքերով»:

«Մարտակոչ», № 222, 30 սեպտ. 26 թ.

«Մեր առաջ զրկված է Կենտրոնական Հրատարակչության Հայկական Սեկցիայի աշխատանքների ցուցակը*) և դա բավական է, վորպեսզի մենք վողջունենք այդ գրքույկները շարանը, վորոնք իրար յետեից արագ դուրս են գալիս գնալու տարածվելու մեր բանվորա-գյուղացիական մասսաների մեջ: 70-ից**) ավելի մեծ ու փոքր բրոշյուրներ, գիտություն և արվեստի զանազան ճյուղերին նվիրված—ահա հիշատակության արժանի այն գործնեությունը, վոր Հայկական Սեկցիան այս յերկու տարվա ընթացքում կարողացել է հանդես բերել բավական խոշոր ծավալով:—Սակայն գործի միայն քանակական կողմը չէ, վոր մեզ հետաքրքրում է: Այդ բրոշյուրներն այնպիսի ոգտակար բովանդակություն են հանդես բերում և նրանց լեզուն ընդհանուր առմամբ այնքան սահուն և հարազատ է, վոր միայն վողջունել կարելի յե Հայկական Սեկցիայի նմանորինակ գործնեությունը: Բրոշյուրները բովանդակությունը ընդհանուր առմամբ վերցրած է բնագիտության և հասարակագիտության շրջաններից:—Առանձնապես պետք է շեշտել Հայկական Սեկցիայի հաջող ընտրությունը գրքույկներին նկատմամբ:—Ջերմագին հանձնարարում ենք... ձեռք բերել Հայկական Սեկցիայի բոլոր հրատարակչությունները»:

«Լրատու», № 3—4, 1927 թ.

*) Գրացուցակ № 1:

**) Այժմ մոտ 150 անուն:

Ի. ՍՏԱԼԻՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑ

264 մեծադիր էջ

Գինը 1 ր. 60 կ.

Այս ժողովածուն պիտի դառնա ամեն մի ուսանողի և կոմյունիստականի ձեռքին անհրաժեշտ ուսումնասիրութեան առարկա, վերջինստեղծ լինելով անմիջական աղբյուրներից մեկը, ընկ. Ստալինի հողովածները տալիս են լինելու մեծ օգուտ և թե գործնական հայացքների անփոփոխ մտածողության խնդիր մասին: ...«Ընկ. Ստալինը իր պարզ և վերջին ձևակերպումով հարցը մատչելի և հեշտ հասկանալի յի դարձնում: Այս նա հարցին մոտենում է թե թեորեայի և թե գործնականի տեսակետից: Ընդարձակ կերպով լուսարանում է աղբյուրի հարցի հետ կապված մի շարք խնդիրներ: Գրքի առաջին մասը զբաղված է (94 յերես) 1913 թվին: Այդ մասը կրում է բնավեճի թնույթ. դատապարտում է «ավարտական դպրոցի» տեսակետը և մեթոմանակ տալիս է բոլորեկական հայացքներն աղբյուրի հարցի մասին. մնացած նյութերը, վեր կազմված է հողովածներից և ճառերից, վերաբերում են Հոկտեմբերյան հեղափոխության զանազան շրջաններին: Ներկայումս առանձին հետաքրքրություն է դարձնում «Զինատանի հեղափոխության հեռանկարները» գրությունը: Ժողովածուի վերջին 12 յերեսի խմբ. ծանոթությունները ընթերցողին անհրաժեշտ տեղեկություններ են տալիս գրքի բովանդակության մեջ պատահող անձերի, անունների, դեպքերի մասին: Գրքի հրատարակությունը կատարված է բավական մաքուր, տպագրված է լավ թղթի վրա: Թարգմանություն լեզուն ընդհանրապես բավարար է, վրձը—մատչելի: Գինն էլ համեմատաբար թանկ չէ: «Կոմունիստ», № 128 1927 թ.

Ի. ՍՏԱԼԻՆ
ԳՅՈՒՂԱՅԻՆ ԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

110 էջ.

Գինը 50 կոպ.

Ընկ. Ստալինի մի շարք հողովածներն ու ճառերը գյուղացիական հարցի մասին.—կուսակցության անելիքը գյուղում, պրոլետարիատի և գյուղացիության փոխհարաբերությունները: Գրքույկը ժողովրդական մատչելի լեզու ունի. թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն: «Մարտակոչ», № 257 (7 նոյեմբ. 1925).

Ն. ԲՈՒԽԱՐԻՆ
ՍՈՑԻԱԼԻՉՄԻ ՈՒՂԻՆ

ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐԱՆ-ԳՅՈՒՂԱՅԻՆ ԱԿԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

168 մեծադիր էջ

Գինը 1 ր. 25 կ.

Ն. Բուխարին այս հայտնի գրվածքը պետք է կարդա և կոմունիստը, և կոմյունիստականը, և յուրաքանչյուր քաղաքացի: Սոցիալիզմի շինարարության հրատապ խնդիրները և մեր կուսակցության քաղաքականությունը պիտի հետաքրքրեն մեր հասարակության ամեն մի անդամին:

ԼԵՆԻՆԻ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
կազմեց Ն. ԿՐՈՒՊՍԿԱՅԱՆ

66 էջ

Գինը 20 կոպ.

«Լենինի այս պատգամները քաղված են նրա ճառերից ու հողովածներից և շարադրված են այնպես, վեր մի ամբողջություն է ստացվում: Յուրաքանչյուրը հողովածի տակ դրված է Լենինի հատորը ու էջը, վեր տեղից արված է քաղվածքը: Այս գրքույկը կարելի չի հանձնարարել մեր ժողովրդական ուսուցիչներին: Գրքույկի տպագրությունը մաքուր է, թարգմանություն լեզուն բավարար: «Կոմ.», № 18, 24 հունվ. 1926)

Լ Ե Ն Ի Ն
ՊԱՏԳԱՄՆԵՐ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ

22 էջ

Գինը 15 կոպ.

«Գրքույկը ժողովրդական մատչելի լեզու ունի և թարգմանված է հայերեն բարեխղճորեն:» «Մարտակոչ», № 257 (7 նոյեմբ. 1925 թ.).

Վ. ՎՈՂՈՍԵՎԻՉ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹՅԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ (ԲՈՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ) ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

252 մեծադիր էջ

Գինը 1 ր. 50 կ.

Այս գրքը մեր կուսակցության կենտրոնի առաջադրությունները ընդունված է նաև վերջին դասագրքի՝ քաղկոմիսիոնների համար: Վերջինս այդպիսին—մեկն է մեր գրականության մեջ: Գրքին կցված է Մոսկվայի կոմիտեի մշակած մեթոդական ցուցմունքները (թե ինչպես ոգտվել գրքից): Թարգմանությունը կատարված է բնագրի վերջին հրատարակությունից: Հեղինակը կուսակցության պատմությունը (սկզբից) հասցնում է մինչև XV համագումարը:

«Յերկար ժամանակ մեզանում կարիք էր դառնում այնպիսի մի գրքի, վեր տար մեզ մեր կուսակցության պատմությունը սկզբից մինչև մեր օրերը: Այս տեսակետից վերջինս այս գրքի հրատարակությունը միանգամայն վողջունակ է յե...» «Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն: Լավ է տպագրված, գինը եժան է: «Կոմունիստ» (ամսագիր, Յերևան) № 2, 1928 թ.

ՅԵՄ. ՅԱՐՈՍԼԱՎՍԿԻՑ
ԲՈՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
1917 թ.ՎԻՆ

125 մեծադիր էջ

Գինը 85 կոպ.

Հոկտեմբերյան հեղափոխության տասնամյակին գրված այս աշխատությունը ցայտուն գծերով ներկայացնում է մեր կուսակցության նշանակությունը ու կատարած դերը 1917 թվին:

Ի. ՖԼԵՐՈՎՍԿԻՅ
ՄԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ԲԱՆՎՈՐԱ-ԳՅՈՒՂԱՅԻՆԿԱՆ
ՀԵՂԱՓՈՒՈՒԹՅՈՒՆԸ 1905 թ.

180 և՛ Գինը 70 կոպ.
1905 թվի հեղափոխության պատմության լավագույն ձեռնարկը: Հեղինակը վառ գունյաներով տալիս է ցարի բռնակալության և բանվորների ու գյուղացիների ապստամբության նկարագիրը և ընթերցողին հասցընում է մինչև 1917 թվի նոկտեմբերյան հեղափոխությունը, վորի նախագուռն է կազմել 1905 թիվը:

Ի. ՆՈՎՍԻՆՍԿԻ
ՊԱՅԻԱՐԻ ՅԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՏԱՍԸ ՏԱՐԻ

102 մեծադիր է՛ Գինը 70 կոպ.
«Հրատարակչությունը հաջող ընտրություն է կատարել թարգմանելով այս բնույթը: Կարող ենք ասել, վոր հայերեն լեզվով չկա հանրամատչելի մե բնույթը, վորը խոսեր Փետրվարյան հեղափոխության, նոկտեմբերյան հեղափոխության հետագա տաս տարիների մասին և փաստերի հետ պարզ լեզվով տարնակալան մասսաներին հասկանելի վերլուծություն: Այդ պահանջը լիովին բավարարում է ներկա գրքույկը: Մի փոքրիկ հառաջաբան, վոր կցված է գրքույկին, խոսում է նախահեղափոխական պատերազմի մասին, վորից հետո հեղափոխության և նրա տասը տարվա պայքարին ու շինարարությանը նվիրված են առանձին գլուխներ: Հեղինք մի բանի գլուխներ՝ գրքի բովանդակության հետ ծանոթացնելու համար. Հեղաշրջումը, Լենինի ցուցմունքները, Բանվորների և գյուղացիների դաշինքը, Կերենսկու և Կորնիլովի դաշնակցությունը, Բրեստի հաշտությունը, Ուլտիցիայի սխալը, Բաղադրացիական կռիվները, Գերմանիան և Անտանտան հակահեղափոխության պաշտպան, Կոմիտեները: Գրքի կեսը նըվիրված է շինարարության տասը տարվան: Գրքույքը վերջանում է ԽՍՀՄ ներքին և միջազգային դրության համառոտ պատկերով: Թարգմանությունը բավարար է. գրքի տպագրությունը մաքուր է, գրավիչ: Առանձնապես շատիկը, պարզ, բայց գեղեցիկ տեխնիկայով հետ չի մնում ուսական հրատարակչություններից: Նկատելի է յե այդ ուղղությամբ թափվող աշխատանքը: Գինը թանկ չէ»:
«Պորհր. Հայաստան» № 252, նոյեմբ. 3, 1927 թ.

Մ. ՏՈՄՍԿԻՅ
ԻՆՉ ՏՎԵՑ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԸ
ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻՆ

44 և՛ Գինը 20 կոպ.
Պորհրդային իշխանության տասնամյակին նվիրված այս գրքույկը հակիրճ գծերով նկարագրում է, թե ինչ է տվել նոկտեմբերը բանվորներին. մատչելի ձևով պատմում է նոկտեմբերյան հեղափոխության նվաճումների մասին: Մասնայական գրքույկ է:

Ա. ԿԱՐԻՆՅԱՆ
ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԸ 1905-ԻՆ

102 մեծադիր է՛ Գինը 70 կոպ.
«...Այս գրքույքը նպատակ ունի Անդրկովկասի 1905 թվի հեղափոխական և ազգային շարժումների մի բանի ընտրել և հիմնական կողմերը տալու: Նա կանգ է առնում Բազվի բանվորական շարժման վրա: Տալիս է Գուրիայի գյուղացիական շարժման ընդհանուր նկարագիրը, խոսում է հայ-թրքական ընդհարումների մասին: Մի առանձին գլուխ մեջ վերլուծություն է յե նիթարկում Շենդրեկովների հոսանքը:—Այս գրքույքը կարելի է յե հանձնարարել լայն մասնայական ընթերցանության համար: Նա իր պարզ շարադրություններով բավական մատչելի է, ոգտակար: Հրատարակչությունն էլ մաքուր է»:
«Կոմունիստ» № 193, 1927 թ.

Ս. ՄԱՆՈՒՅՅԱՆ

ՅԵՐԵՒ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ

114 մեծադիր է՛ Գինը 1 ռուբլի
«Ինչքան մեզ հայտնի է, հայերեն լեզվով չունենք յերեք Իստերնացիոնալների պատմության նվիրված ինքնամիտի մի ձեռնարկ: Ընկեր Ս. Մանուցյանի աշխատությունը զալիս է լրացնելու այդ բացը, վորի (այսինքն՝ աշխատության) հրատարակությունը, այդ տեսակետից, պետք է համարել վողջունելի: Հեղինակը կատարում է այդ հաջող և արժանավոր կերպով: ...«Յերեք Իստերնացիոնալը», լինչպես նախատեսված է հեղինակի կողմից, հանձնարարում ենք վորպես ինքնամիտի և մատչելի ձեռնարկ մեր Ս աստիճանի, տեխնիկոնների և բանֆակների ուսանողության այլև քաղաքագիտություն և ինքնակրթության խմբակների համար... Գիրքը տպված է մաքուր և լավ թղթի վրա»:
Գ. Բարսեղյան—«Կոմունիստ», № 301, 1927 թ., «Պորհրդային Հայաստան», № 397, 1927 թ., «Լրատու» № 5—6, 1927 թ.:

Ա. ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ

ԽՍՀՄ յեՎ ԱՐԵՎԵԼԻՔԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԸ

64 և՛ Գինը 30 կոպ.
Այս գրքույկը հրատարակված է նաև ուսուցիչներին: Որուս, հրատարակչության մասին կան հետեյալ վկայությունները:—«...Գրքույկը արժանի է ուշադրության: Գրքույկը անկասկած հաջող է և մատչելի լեզվով գրած: Կարող ենք առաջարկել յուրաքանչյուր բանվորական գրադարանի» («Гудок» 3—X 25 г.).—«...Պատկերավոր լեզուն, կարճ նախադասությունները, հաջող որինակները սկսնակ ընթերցողի համար գարձնում են գրքույկը ոգտակար» («Красное Знамя», 8—IX 25г.).—«...Այս գրքույկը պիտի կարգա յուրաքանչյուր բանվորուհի» («Работница», № 21, 1925 г.).—«...Պարզ վոճը, հիշողություններ և այլն բարձրացնում են գրքույկի արժեքը» («Книгоноша», № 33, 1925 г.).

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

(656 հջ, սպազրված է, շուտով լույս կտեսնի)

Յուրաքանչյուր հայ ընթերցող պետք է իր ձեռքի տակ ունենա այս անհրաժեշտ գիրքը, վոր կազմված է ուսուցողական (Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո լույս տեսած) քաղաքական բառարանների հետեւ-վորումը վարած և միակն և հանդիսանում հայ գրականության մեջ:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՏԵՐԻԱԼԻԶՄ

(մոտ 200 հջ, սպազրված է, շուտով լույս կտեսնի)

Բովանդակություն.— Նախաբան: Ներածություն: Դիալեկտիկական մատերիալիզմ (Մատերիալիզմ: Դիալեկտիկա): Հասարակություն (Բնու-թյուն և հասարակություն: Արտադրող ուժեր: Արտադրական հարաբերու-թյուններ: Հեղափոխություն: Կոմունիզմ): Դասակարգային պայքար (Հա-սարակության դասակարգային կառուցումը: Դասակարգերի պայքար: Կու-սակցություն: Պետություն: Հեղափոխություն): Իդեոլոգիա (Բաղի և վերնաշերտ: Իրավունք: Բարոյականություն: Կրոն: Գիտություն: Գեղար-վեստ):

Ն. Ե Լ Ի Զ Ա Ր Ո Վ

ԻՆՉ ՎՈՐՈՇԵՑ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ XIV ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

110 հջ.

Գինը 30 կոպ.

Գրքույքը գրված է մասսաների համար և շոշափում է համագումարին զրված բոլոր խնդիրները ու տալիս դրանց մասին կայացրած վորոշում-ները:

ԻՆՉ ՎՈՐՈՇԵՑ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ XV ԿՈՆՖԵՐԵՆՑԻԱՆ

56 հջ

Գինը 20 կոպ.

Կոնֆերենցիայում արծարծված կարևորագույն խնդիրները հեղինա-կը պարզաբանել և բավարար չափով: Խորը տեղ և արված մեր տնտես-ուության նվաճումներին և հեռանկարներին, ինչպես և պրոլետարիատի ու գյուղացիության դաշինքի հարցերին: Թարգմանությունը և սպազրու-թյունը կատարվել և խնամքով:

«Խորհրդ. Հայաստան» № 34, 1927 թ.

«Ի. Ս Տ Ա Լ Ի Ն»

16 հջ

Գինը 7 կոպ.

Հեղափոխական անդադրուն մարտիկի վոթորկալից կյանքի նկարագր-ը—Ի. Ստալինի համառոտ կենսագրությունը:

Զ. ԲՈՅԱՐՄԿԱՅԱ

Կ Լ Ա Ր Ա Ց Ե Տ Կ Ի Ն

32 հջ

Գինը 15 կոպ.

«Ամեն մի խորհրդային գիտակից աշխատավորունի պետք է կարգա-այս գրքույլը, վորի մեջ վառ գույներով պատկերացված է միջազգային աշխատավորունիների առաջնորդի կյանքն ու պայքարը:

«Պրավդա» № 140, 20 հունիս, 1926 թ.

Զ. ԼԱՎՐԵՆՏԻՅԵՎ

ԻՆՉ ՊԵՍ ԱՇԽՈՒԺԱՑՆԵԼ ԳՅՈՒՂԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ

56 հջ

Գինը 30 կոպ.

«Հիմք ունենալով ՀամԿ(բ) ԿԿ վորոշումները գյուղատնտեսության մասին, հեղինակը բացատրում է, թե ինչպես պիտի կատարվի այդ աշ-խուժացումը և ինչ նշանակություն ունի: Տպագրությունը մաքուր է»:
«Կոմունիստ» № 204, 6 սեպտ. 1926.

ՅՍ. ԱՎԻՆՈՎԻՅԿԻՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՉԵՆՔ ՈՒԶՈՒՄ, ԲԱՅՑ ԴԻՄԱԴՐԵԼՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ

40 հջ

Գինը 10 կոպ.

Զ. ԶՈՐԻՆ

ԻՆՉՈՎ Ե ՈՒԺԵՂ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ

48 հջ

Գինը 15 կոպ.

«Պատերազմի վտանգը շարունակ խոսել և տալիս իր մասին: Անհրա-ժեշտ է, վոր այդ մասին հանրամատչելի տեղեկություններ ունենան բան-վորական և գյուղացիական լայն խավերը.—Վերև հիշված 2 գրքույլները գալիս են պատերազմի և մեր ինքնապաշտպանության կարողությունների մասին հանրամատչելի տեղեկություններ տալու: Առաջին գրքույլում խոսվում է այն մասին, վոր պրոլետարական դիկտատուրայի պետու-թյունը չի ուզում պատերազմել, բայց վտանգի հանդեպ ձեռները ծալ-ված չի նստում: Պատրաստվում է պատերազմի վտանգի դեմ: Յերկրորդ

զբըույվը տեղեկութուններ և տալիս Կարմիր Բանակի մասին: Գիտակցված դիսցիպլին, աշխատավոր տարրերից կազմված հրամանատարություն, որ որի վրա զարգացող տեխնիկա—անա այն պայմանները, վոր անք պարտելի յին դարձնում կարմիր բանակը:—Յերկու զբըույվներն էլ հրատարակված են մաքուր, ունեն մատչելի լեզու և եծանազին են: Յանկալի յե այս զբըույվների լայն տարածումը:

«Կոմունիստ», № 232, 1927 թ.

Այս զբըույվները ժողովրդական և սարգ լեզվով խոսում են ռազմական խնդիրների մասին և մատչելի դարձնում ԽՍՀՄ պաշտպանության խնդիրներն աշխատավորության լայն մասսաներին: Այս զբըույվներն իրենց պարզ լեզվով և հաշոյ թարգմանություններ վոչ միայն նորակույնների մեջ տարվելիք աշխատանքները մեծապես հեշտացնում են, այլև բանվորական և գյուղացիական շրջաններում կարող են լայն տարածում գտնել: Տպագրությունը մաքուր և և գները թանգ չեն:

«Որհրդ. Հայաստան», № 222, 1927 թ.

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն Զ Ր Ո Ւ Յ Յ Ն Ե Ր

(Քաղաքագիտ. 13 դաս կոմլեքիսականների համար)

Ր u s վ ի ր Գ Ա Ն Ս Կ Ո Ւ

ՊրԱԿ I. 80 մեծագիր էջ: Գինը 50 կոպ.: Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն ը. Մեթոդական ցուցմունքներ: Մեր յերկիրը: Ով և ինչպես է մեր յերկիրը կառավարում: Խորհուրդների աշխատանքը գյուղում: Ազգային հարցը և ինչպես և նա լուծվել ԽՍՀՄ մեջ:

ՊրԱԿ II. 88 մեծագիր էջ: Գինը 50 կոպ.: Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն ը. Մեր արդյունաբերությունը: Մեր արդյունաբերության հետագա զարգացման ուղիները: Գյուղական տնտեսության զարգացումը: Կուլակի, միջակի և չքավորի մասին: Կոոպերացիա:

ՊրԱԿ III. 72 մեծագիր էջ: Գինը 50 կոպ.: Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն ը. Կուսակցության և գյուղական կոմունիստի մասին: Կոմյերիստիկության անելիքները: Կարմիր Բանակը: ԽՍՀՄ և ուրիշ յերկրները:

Այս ձեռնարկները կազմված են Հ.Կ.ՅեՄ ԿԿ Ազիտ-Պրոպ բաժնի կազմած ծրագրով:

«Գրքույվը հարմարեցրած է Որհրդային Հայաստանի պայմաններին, համապատասխան տեղերում տրված են տեղեկություններ Հայաստանի մասին: Այս հրատարակությունից ոգավելը հեշտանում է նրանով, վոր ամեն մի գրույցը բաժանված է փոքրիկ գլուխների: Ամեն մի գլխից հետո դետեղված են հարցեր՝ կրկնության համար: Յուրաքանչյուր գրույցից հետո տրված են մի շարք խնդիրներ՝ անցած նյութը ավելի խորացնելու համար: Գրքույվի լեզուն ընդհանուր առումով պարզ և մատչելի: Տպագրությունը մաքուր է»:

«Կոմունիստ», № 3, 1927 թ.

Մ. ԳՄԻՏՐԻՅԵՎ

ՏԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՆԱՀԱՎԱԿԱՆ ՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

22 էջ. Գինը 12 կոպ.

«Գյուղը շատ անհավատ և և ամեն յերկույթ ուղում է բացատրել զերնական ուժով: Մինչև անգամ հիվանդությունները գյուղում բուժել են ուղում այդ զերնական ուժերով.—ազոթքներով, հմայիլներով: Գրա համար կան գյուղում հաքիմներ, ճաղուբաղներ, զբրացներ, վորոնք առավել խորացնում են գյուղացու անհավատությունը. հենց այդ գյուղացու մթազնած ուղեղը լուսավորելու համար և նրա կասկածոտ հոգին փարատելու համար ԽՍՀՄ Ժող. Կենտ. Հրատ.—ը ձեռնարկել է այս հանրագուտ գործին. զիբը բավական խնամքով է թարգմանված: Թարգմանիչը տեղտեղ հայացրել է: Հրատարակությունը կատարված է խնամքով»:

«Որհրդային Հայաստան», №, 279 (8 դեկտ. 1925 թ.)

Ի. ՊՈՂՅԱՊՈՅԼՍԿԻ

ԱՍՏՕՈՒ ԿԱՄՔԸ ԹԵ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

40 էջ. Գինը 20 կոպ.

Այժմ էլ մեր գյուղացիության խավար մասը բնական աղետների մեջ աստու մասն է տեսնում.—Մասսաների համար մատչելի ձեռք և հետաքրքիր գրված այս զբըույվը անհրաժեշտ է վոր լայն տարածվի»:

Լ. ՅՈՂՏԵՖՈՎԻԶ

ԳԵՂ ԿԱՆԳՆԻ, ԳԵՐԱՆ ԿԿՈՏՐԻ

(Կոոպերացիան գյուղում)

48 էջ. Գինը 30 կոպ.

«Գյուղացուն պետք է գիտություն և նամանավանդ առողջ գիտելիքներ, վոր նրա մտավոր հորիզոնը բացվի և խավար տգիտությունը ցրվի: Հենց այդ գյուղացու մթազնած ուղեղը լուսավորելու համար և նրա կասկածոտ հոգին փարատելու համար ԽՍՀՄ Ժող. Կենտ. Հրատ.—ը ձեռնարկել է այս հանրագուտ գործին: Գիբը կոոպերատիվ գիտելիքներ և հասկացողություններ է քարոզում-ուսուցանում և կրվում գերջիտության դեմ: Ընտրությունը հաշոյ է: Գիբը թարգմանված է բավական խնամքով, տեղտեղ հայացրած է: Հրատարակությունը կատարված է խնամքով»:

«Որհրդ. Հայաստան», № 279 (8 դեկտ. 1925 թ.)

Մ. ԼԻՎԻՆՍԿԻՅ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿ

56 էջ. Գինը 20 կոպ.

«Մատչելի և բավական մանրամասն կերպով պարզաբանված են գյուղատնտեսական հարկի վերաբերյալ բոլոր կետերը»:

«Մարտակոչ», № 257 (7 նոյեմբ. 1925 թ.)

Ս. ԿՐԱՎՁԵՆԿՈՒ

ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ԿԱՐԵԼԻ ՅԵ ԳՅՈՒՂՈՒՄ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼ

40 ԵՂ Գինը 20 կոպ.
Պարզ որինակներով գործնական անհրաժեշտ ցուցմունքներ են տրուում, թե գյուղական համայնքները ինչպես կարող են իրենց ուժերով, իրենց գյուղում ելքարականություն անցկացնել: Գործը ինչպես պետք է սկսել, ում աջակցություն դիմել և այլն:

Ն. Պ. ՌՈՒԳԻՆ

ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ ՀՈՂԱՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

(Խմբագրությամբ Հայաստանի Հողմուկումսի Խմբ.-Հրատ. Կոլեգիայի)

40 մեծադիր ԵՂ Գինը 20 կոպ.
«Գրքույկի մեջ թված են հողային անբարեկարգությունները, բացատրված է այդ յերեույթների վնասակարությունը և թե ինչպես պետք է կատարել հողաշինարարությունը: Գրքույկը շարադրված է պարզ և հասկանալի: Ցանկալի յե վոր այս գրքույկը տարածվի մեր գյուղերում և մասնավորապես, Խմբական Ընթերցանություն Նյութ դառնա»:
«Կոմունիստ», № 204 (6 սեպտ. 1926 թ.)

Ա. ԵՍԻՊՈՎ

ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԳԱՅԻՆ ԳՊՐՈՑԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

32 ԵՂ Գինը 12 կոպ.
«Գրքույկը մեկնաբանում է ԳՈՒՄ-ի (Պետ. Դիտ. Խոր.) դպրոցական ծրագրերը և ապացուցում է, վոր գյուղացիության արդի պահանջներին միանգամայն համապատասխան է այդ ծրագրերը: Գրքույկը մասսայական է և թարգմանված է հայերեն բարեխղճորեն»:
«Մարտակոչ», № 257 (7 նոյեմբ. 1925 թ.)

Ս. Լ.

ԳԵՂՋԿՈՒՀԻՆ ՅԵՎ ՅԵՐԵԽԱՆԵՐԸ

36 մեծադիր ԵՂ Գինը 15 կոպ.
«Գրքույկը զբաղվում է մանուկներին գյուղում դաստիարակելու և խնամելու հարցերով: Միաժամանակ նա աշխատում է յելք ցույց տալ, պրոպագանդ անել մանկամուրներին, մանկապարտեզների և մանկական հրապարակների ոգտին: Գրքույկը խոսելով այդ հիմնարկների ոգուտների մասին, միաժամանակ գործնական ուղիներ է ցույց տալիս, թե ինչպես պետք սկսել գործել: Գրքույկը զբաղված է պարզ լեզվով: Հանձնարարելի յե մասնավորապես խրճիթ-ընթերցարաններին»:
«Կոմունիստ», № 221 (27 սեպտ. 1926 թ.)

ՆՈՐ ԴՊՐՈՑԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ

Մանկավարժական Բեսքումսիա: Հրատ. ՌՍԵՀ Լուսմուկումսի Հայկական Կեց. Բյուրոյի, 480 մեծադիր Եջ: Գինը 2 ո.: (Այս գիրքը ստանալու համար դիմել միակայն՝ Յերեկան, Լուսմուկումս. ուսուցիչներին 50% զեղ):

«480 մեծադիր ԵՂերից բաղկացած անչափ մաքուր, գեղեցիկ ու գողտրիկ հրատարակած այդ ժողովածուն մեր մանկավարժական գրականության համար մի շատ արժեքավոր նվաճում է, և դալիս է լցնելու մինչև որս յեղած բացը: ...Ժողովածուն բաղկացած է ներածական բաժնից (48 ԵՂ) և հինգ մասերից: Ժողովածուի առաջին մասը նվիրված է Խորհրդային աշխատանքային դպրոցի սոցիալ տնտեսական հիմնավորման հարցերին: ...Յերկրորդ մասը (10 հողված) նվիրված է աշխատանքային դպրոցի խնդիրներին ու նպատակներին, յերրորդը (10 հողված) դպրոցի կազմակերպչական ձևերին, յորրորդը (11 հողված) դպրոցական աշխատանքի բովանդակության ու մեթոդին, հինգերորդը (5 հողված) պատկանական շարժման: ...այդ ժողովածուն դարձնում է անհրաժեշտ ձեռնարկ, առաջնորդ՝ յուրաքանչյուր հայ ուսուցչի և առհասարակ կուլտուրական աշխատավորի համար»:
«Մարտակոչ», № 227 (3 հոկտեմբեր 1925 թ.)

«Մինչև վերջին ժամանակներս հայերեն լեզվով չկար և չկա մանկավարժական լուրջ գրականություն Խորհրդային դպրոցի մասին... Յեթե ի նկատի ունենանք այն հանգամանքը, վոր հայ ուսուցիչներին շատ շատերը չգիտեն ուսուց լեզուն, այդ միանգամայն հասկանալի յե դառնում, վոր մայրենի լեզվով հրատարակված մանկավարժական նոր գրքի յերևան գալը խոշոր յերեվույթ է կազմում հայ մանկավարժական կյանքում: Այս տեսակետից սույն գիրքը (նվիրված հայ ուսուցչությանը) հանդիսանում է մի խոշոր քայլ հայ մանկավարժության պատմության մեջ... Ընոր դպրոցի ճանապարհին» գիրքը ընդգրկում է Խորհրդային աշխատանքային դպրոցի համարյա բոլոր կողմերը: Պետք է յենթադրել, վոր այս ժողովածուն հայ ուսուցչության կողմից կընդունվի մեծ ուրախությամբ և լուրջ ոգնություն ցույց կտա դասավանդման գործում: Գիրքը հրատարակված է մեծ խնամքով: Ծաղիկը—գեղարվեստորեն»:
Книгоноша № 31—32, 1925 г.

«Այս ժողովածուն մարքսիստական մանկավարժության լավագույն յերկերն է պարունակում և համարյա բոլոր հիմնական տեսական ու գործնական խնդիրները շոշափում է—Խորհրդային աշխատանքային դպրոցի սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը, նրա նպատակներն ու առաջադրած խնդիրները, կազմակերպչական ձևերը, աշխատանքի բովանդակությունը և մեթոդները. այս բոլորը շոշափված է ժողովածուի մեջ բավաբար շափով՝ առաջին ծանոթություն համար: Ժողովածուի համար իբրև առանձին արժեք պետք է շեշտել այն, վոր դա կարող է մշակել ուսուցչի ընդհանուր մանկավարժական մարքսիստական աշխարհայացքը, լուծել շատ տարակուսելի խնդիրներ և մանկավարժական մտածելությունը վորոշակի ու ճիշտ ուղղություն տալ: ...Հրատարակված է խնամքով»:
«Ժողովրդական Լուսավորություն», № 3 (սեպտ. 1926) Յերևան

Մ. ԳՐԵՄՅԱՑԿԻՅ
**ԻՆՉՊԵՍ Ե ԱՌԱՋԱՅԵԼ ՅԵՎ ԶԱՐԳԱՅԵԼ
ԿՅԱՆՔԸ ՅԵՐԿՐԻ ՎՐԱ**

80 մեծադիր էջ 32 նկարով Գինը 50 կոպ.
«Կրոնական նախապաշարմունքների դեմ կռիվը ամենալավ միջոցը գիտություն ժողովրդականացումն է: Գրեմյացիությունը բավական մեծ ծառայություն կատարեց մանավանդ իր անվերական և գյուղացիական լայն մասսաներին, մանավանդ յերիտասարդությանը. գրքույկը համառոտ, բայց մատչելի լեզվով պատմում է յերկրի ծագման, կյանքի առջգալու, մարդու ծագման մասին: Գրքույկը թարգմանված է բավական աշոգ հրատարակությունը մաքուր է: Ցանկալի յե այս գրքույկն ունենալ գյուղացիական և բանվորական գրադարաններում, նաև դպրոցներում»:
«Կոմունիստ», № 22, 1927 թ.

Գ. Ա. Գ. Ո. Լ.
**ՄԱՐԴՈՒ ՅԵՎ ԿԵՆԴՐԱՆԻՆԵՐԻ
Ծ Ա. Գ. Ո. Ի Մ Ը**

58 մեծադիր էջ 15 նկարով Գինը 35 կոպ.
«Գիրքը գիտական տեղեկությունները հետ միասին հմտորեն աշխատում է ցրել զանազան նախապաշարմունքներ, վոր կապված են այս կամ այն բնական յերեւույթի հետ... Պարզում է մարդու և կենդանիների ծագումը: Գրքում նախապաշարումն ու անտիապաշարումները գտնում են իրենց արժանի գնահատությունը և գիտական հերքումը: Տեսակները յերեւույթները, աստիճանական զարգացման տեսությունները, ընտրությունը, և գոյության կռիվը բացատրելուց դատ գրքույկը կանգ է առնում նաև ժառանգականության և մեջավայրի նշանակության վրա և վորոշում մենդելիզմի գործնական նշանակությունը: Գրքույկի վերջում յերկու գլուխ նվիրված է մարդու ծագմանը և կյանքի առաջացմանը յերկրի վրա... (Գիրքը) անհրաժեշտություն է թե մեր դպրոցականներին և թե բանվոր-գյուղացի ընթերցող լայն մասսաներին համար: Գրքույկը պատկերազարդ է: Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»:
«Մարտակոչ», № 222, 30 սեպտ. 1926 թ.

«Բերդյուրի նյութը բնագիտական շրջանից է վերցրած և պարզ ու հասկանալի լեզվով բացատրվում է ամենադժվարին, ամենախրթին հարցերը համաշխարհային տիեզերական պրոբլեմներն՝ դարվինիզմի հիմնական դադափաները այնքան հետաքրքիր և դյուրամբանելի ձևով: Պատկերները նպաստում են նյութը բմբունելի դարձնելուն: Թարգմանությունը հաջող է, սպազբությունը մաքուր, գինը եժան: Զերմորեն հանձնարարում ենք»:
«Լրատու», № 1-2, 1927 թ.

Լ. Զ. Ի. Լ. Բ. Ե. Ր.
**ՄԱՐԴՈՒ ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ
ՅԵՎ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ**

32 էջ Նկարազարդ Գինը 10 կոպ.
Զանազան բախտերի (մանրների) ոգտակարությունը և զնասակարությունը մասին պարզ ձևով գաղափար է տալիս: Մասսայական գրքույկ է:

Մ. ԳՐԵՄՅԱՑԿԻՅ
Մ Ա Ր Դ - Մ Ե Ք Ե Ն Ա

110 էջ Նկարազարդ Գինը — կոպ.
Վարպետներն զրված այս գրքույկը հանձնարարելի յե վոչ միայն լայն մասսաներին ընթերցանություն համար, այլ և պետք է մուտք գործի մեր դպրոցները՝ վորպես մարդակազմության լավագույն դասադիրք: Ռուսներն բնագիրը կարճ միջոցում ունեցել է մի քանի հրատարակություններ. թույլատրված և հանձնարարված է ՌեՍՅՆ Լուստրոլոմատի Պետ. Գիտ. Խորհրդի կողմից:

Վ. ԳՐԵՄՅԱՑԿԻՅ
**ՎՈՐՈՏ, ԿԱՅԾԱԿ,
ԵԼԵՔՏՐՈՒԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

88 էջ 16 նկարով Գինը 40 կոպ.
«Բնագիտական դրույց է, աշխույժ և թեթե պատմվածքի ձևով. ընթերցողը առանց վորեք դժվարություն և մտքի լարման գաղափար է կազմում վորոտի, կայծակի և էլեքտրականության մասին: Մեջընդմեջ տըրվում է շանթարգելի և հեռագրատների վրայի էլոյլատորներին շանակությունը: Բավականաչափ կանգ է առնում էլեքտրոֆիկացիայի ենրա նը շանակության վրա... Բացատրում է, թե ինչ ոգտաներ է տալու էլեքտրականությունը դյուղին... Ելեքտրականությունը բացի լույս տալուց էլ ինչ է մատակարարելու դյուղին և քաղաքին և ինչպես է աղբիւ աշխատանքի զարգացման և մարդության վրա: Զի մոռացված նաև էլեքտրոլիզի մասին, վորտեղից գյուղացիությունը վարկ կարող է ստանալ գյուղերում և շրջաններում էլեքտրոկայաններ հիմնելու համար: Գրքույկի վերջում գետեղված է խմբագրության կողմից մի հավելված՝ «Ելեքտրոլիզի աբարուցությունը Խորհրդ. Հայաստանում», վոր շատ տեղին է և կարեոր ընթերցողի համար: Գրքույկի ամենամեծ առավելություններից մեկն այն է, վոր նա պատմվածքի ընթացքում գիտական տեղեկությունները հետ միասին աշխատում է ցրել զանազան նախապաշարմունքներ, վոր կապված են այս կամ այն բնական յերեւույթի հետ... Անհրաժեշտ գիրք է մեր դպրոցականներին և թե բանվոր-գյուղացի ընթերցող լայն մասսաներին համար: Գիրքը պատկերազարդ է: Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»:
«Մարտակոչ», № 222, 30 սեպտ. 1926 թ.

«Գյուղացական և ժողովրդական ընթերցանության համար շատ հարմար է այս հանրամատչելի գրքույկը: Խոսակցության ձևով և մատչելի լեզվով բացատրված է թե ինչ բան է էլեքտրականությունը, ինչ է կայծակը և թե մարդիկ ինչպես են ոգտագործում էլեքտրական ուժը: Գրքույկը նկարազարդ է. նկարները մեծ մասամբ հաջող են, սպազբությունը մաքուր է: Լայն մասսայական ընթերցանության գրքույկ է»:
«Կոմունիստ», № 217, 22 սեպտ. 1926 թ.

«Անկեղծ շատ ոգտակար գործ է կատարել՝ հրատարակելով այս գրքույկը. բարդ հարցերն լուսաբանված են հետաքրքիր և դյուրամբանելի պատկերները նպաստում են նյութը հեշտությամբ բմբունելու. թարգմանությունը հաջող է: Տպագրությունը մաքուր է: Գինը եժան, Զերմորեն հանձնարարում ենք»:
«Լրատու», № 1-2, 1927 թ.

Հ Ա Կ Ո Ւ Ք Պ Ա Ր Ո Ն Յ Ա Ն

Ընկիր յերկերի ժողովածու

Պրակ I. Գինը 40 կոպ.: Պրակ II. Գինը 35 կոպ.: Պրակ III. Գինը 35 կոպ.:

«Այդ տաղանդավոր յերգեծարանը կարողացել է զբաղեցնել ամենաբարձր դասերը և զբաղեցնել իր ժամանակին, այլ և զեռևս շատ կողմերով գնահատելի յե նաև մեր որերում: Պարոնյանի գործերի ներկա հրատարակությունը պետք է վողջունել: Պրակներում բերված կտորները վերոջ ամբողջությունն են կազմում: Կարճ մոդի աված փոքրիկ բացատրությունները, վոր կցված է յուրաքանչյուր յերկին, ոգնում են անտեղյակ ընթերցողին վորոջ գաղափար կազմելու ամբողջ գրվածքի մասին: Հրատարակությունը բավական մաքուր է և Պրակներին շատ կենցարցավոր կարգաված են Պարոնյանի հաջող լուսանկարով:»

«Կոմունիստ», № 283, 1927 թ.

«Պարոնյանի այս սլոգանները կազմողի նպատակն է յեղել հնարավորություն տալ ընթերցողին ունենալ Պարոնյանից այնպիսի նմուշներ, վորոնք ընդգրկում են Պարոնյանի ժամանակվա հասարակական և քաղաքական ամբողջ կյանքը: Այդ տեսակետից կազմողը հաջողել է: Պրակներին սպազբունությունը լավորակ է, պատկերազարդ: Գինը գրեթե կծան է:»

«Նորհրդ. Հայաստան», № 249, 1927 թ.

Ա. Ֆ Ր Ա Լ Ո Վ

Զ Ա Ղ Ա Յ Պ Ա Ն Ո Տ Ա Պ Ա Յ

32 էջ

Թարգմ. ԱՄԵՌԻ

Գինը 20 կոպ.

«Շնորհովը գեղեցիկ գունեղությամբ աչք ընդունողությունները նկարագրելուց հետո տալիս է Փետրվարյան հեղափոխության ու վերջնական քաղաքացիական կռիվների շրջանը:—Նկատվում է, վոր թարգմանիչը հող է տարել աշխատանքի մաքրություն մասին:»

«Նորհրդ. Հայաստան», № 283, 1927 թ.

«Ջաղացպան Ոտապայը» կարդացվում է ամենամեծ հաճությամբ: ...Թարգմանությունը բավարար է:»

«Գրական Գիրքերում», № 5, 1927 թ.

Ա. Յ Ա Կ Ո Վ Լ Ե Վ

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր Յ Ա Ն Պ Ա Տ Մ Վ Ա Տ Ի

32 էջ

Թարգմ. ԱՄԵՌԻ

Գինը 20 կոպ.

«... Հեղինակը հոկտեմբերյան հեղափոխության որերի մասին գրողներից ամենապատվավոր տեղն է զբաղում իր այս վեպիկով: ... Պատմվածքի կառուցվածքն ու նյութը հետաքրքրական է թե հասակավորների և թե փոքրահասակների համար:»

«Նորհրդ. Հայաստան», № 285, 1927 թ.

«... Յակովլևի վերջին կարողացել է միանգամայն իրական և ցայտուն գույներով նկարել հոկտեմբերյան կռիվների պատկերը: Թարգմանությունը բավարար է:»

«Գրական Գիրքերում», № 5, 1927 թ.

Ֆ. Բ Ե Ր Զ Ո Վ Ս Կ Ի Ց

Մ Ա Յ Ի Ը

56 մեծադիր էջ

Թարգմ. Ս. ՀԱՄԱԼՅԱՆԻ

Գինը 45 կոպ.

«Քաղաքացիական կռիվների շրջանից մե փոքրիկ, բայց ցնցող պատկեր: Բերեցովսկու պատմողական ձևը, տիպերի խոսակցությունը շատ կենդանի յե. թարգմանությունը կատարված է բավարար: ՆՄՀՄ ժող. կենտր. Հրատարգման է վողջունել, վոր մեր արքայազնի գրական աշխարհը հարթացնում է սրտիտարիտի հեղափոխական պայքարի պատկերը նկարագրող նման յերկերի թարգմանությունը:»

«Նորհրդ. Հայաստան», № 226, 1927 թ.

Ա. Ս Ե Ր Ա Ֆ Ի Մ Ո Վ Ի Չ

Պ Ա Տ Մ Վ Ա Տ Ի Ն Ե Ր

64 էջ

Թարգմ. ԱՄԵՌԻ

Գինը 45 կոպ.

Ժամանակակից, տաղանդավոր գրող է այս հատորիկը բովանդակում է 6 հետաքրքիր պատկեր—Տերտերը որհնեց, Հրաշք. Թարգ. Նիկիտը. Ինվալիդ. Ինչպես նա մեռավ:»

«Մասնաբաժան ընթերցողի համար գեղարվեստական զբաղանքի մեծ պահանջ է զգացվում. ով ծանոթ է մեր բանվորական շրջանների գրադարաններին, նա լավ կիմանա, վոր ամեն տեղ էլ պահանջվում են «հետաքրքիր պատմություններ», «նոր վողջով գրված վոտանավորներ» և այլն: Պիտի խոստովանել, վոր մեր հրատարակությունները այդ ուղղությամբ քիչ բան են տալիս: Եղ տեսակետից վողջունելի յե Ա. Սերգեյևիչի Հայերեն հրատարակությունը: Բավական մատչելի լեզվով կատարված թարգմանությունն ավելի յե բարձրացնում զբնույթի արժեքը: Պատկերները հաջող են և մեծ հետաքրքրություն են կարդացվում:»

«Կոմունիստ», № 280, 6 դեկտ. 1926 թ.

«Պիտանի նյութեր են ժողովրդական ընթերցանության համար: Թարգմանված է սլոգ, հարթ է կենդանի լեզվով:»

«Նորհրդ. Հայաստան», № 41. 1927 թ.

Ֆ. Գ Լ Ա Կ Կ Ո Վ

Գ Ա Յ Լ Ե Ր Ը

40 էջ

Թարգմ. ԱՄԵՌԻ

Գինը 25 կոպ.

«Գլադկովը, «Ցեմենտ» մեծ վեպի տաղանդավոր հեղինակը, այստեղ էս խոսում է սլոգ և հասարակ վոճով, նրա հերոսների պարզությունն ու նվիրվածությունը, միաժամանակ բացասական տիպերի դեմքը շատ հաջողությամբ է տրված:»

«Նորհրդային Հայաստան», № 268, 1927 թ.

«... Գրվածքում շատ ցնցող տեսարաններ, պիտակների գազանությունները և այլն, տրված են գեղարվեստական մեծ հմտությամբ: Թարգմանությունը բավարար է:»

«Գրական Գիրքերում», № 5, 1927 թ.

**Գ. ՖՈՒՐՄԱՆՈՎ
Չ Ա Պ Ա Յ Ե Վ**

96 էջ

Թարգմ. Լ. ՄԵԼԻՔ-ԱՆՍՄՅԱՆԻ

Գինը 50 կոպ.

Ֆուրմանովի այս աշխատությունը ուսական նոր գեղարվեստական գրականության մեջ ամենահաջող գործերից մեկն է: Չապայելը մինչև որս ունեցել է 14 հրատարակություն՝ լրիվ և կրճատ (մոտ յերկու միլիոն ուրինակ): Տալիս ենք կրճատ հրատարակության թարգմանությունը՝ մասաներին մատչելի լիզվով:

Ն. Լ Յ Ա Շ Կ Ո

ԿԱՆԴԱԼՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

40 էջ

Թարգմ. ՏԵՐ-ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԻ

Գինը 20 կոպ.

... «Նանդալները պատմությունը» ընթերցողի մտքում պատկերացնում է դառն անցյալը, բռնակալությունը, հին գործարանը՝ և այդ գործարանում հետագա կռիվների համար կոփվող պրոլետարիատը: Ցարական Ռուսաստանի սիմվոլ կանդալներն ևս վորպես առանձին հերոս, գործողություն մեջ են ու վորտեղ կենդանի մարդիկ դժվարությամբ են ազդում. խուլ զնդզնդող այդ յերկաթյա հերոսը հանդես է գալիս ու պակասը լրացնում: Հեղինակը վարպետի վրձինով է նկարագրում... Պատմը վածքը կարգացվում է հետաքրքրությամբ:

«Մորերդային Հայաստան», № 291, 1927 թ.

«Լյաշկոյի գրքուկին իր որդինալ բովանդակությամբ ու յուրորինակ կառուցվածքով հետաքրքիր է: ... Պատմվածքում կան սրտառուչ պատկերներ, այլ և նա գեղարվեստական կատարյալ մի ամբողջություն է կազմում:»

«Գրական Դիլքերում», № 5, 1927 թ.

**Մ Ա Ք Ս Ի Մ Գ Ո Ր Կ Ի Յ
Ա Ր Տ Ա Ս Ո Վ Ո Ր Ը**

56 էջ

Գինը 40 կոպ.

Հեղինակի նորագույն գրվածքներից է: Գրված է Գորկուն հատուկ պարզ ձևով: Արտասովոր մի կյանք է, արկածալից, փոթորկոտ ու տարորինակ կյանք: Հետաքրքիր են հատկապես նրա մտածմունքները, դատողություններն ու փիլիսոփայությունները: Թարգմանված է լավ հայերենով, կանոնավոր, բայց բարձր վոճ ունի:

«Ժողովրդական Լուսավորություն» № 9, 1927 թ.

**Մ Ա Ք Ս Ի Մ Գ Ո Ր Կ Ի Յ
ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԳՐՈՂԸ: ՄԱՐԴԸ:**

36 էջ

Գինը 15 կոպ.

Հեղինակն առաջին պատկերում գեղարվեստորեն ծաղրում ու խաբազանում է քաղքենիական հասարակությունը, իսկ յերկրորդ պատկերում յերգում է ազատ մարդու հոգեկան թռիչքները: Կարգացվում են հաճույքով:

**Մ Ա Ք Ս Ի Մ Գ Ո Ր Կ Ի Յ
ՄՐՐԿԱՀԱՎԻ ՅԵՐԳԸ**

24 էջ

և ուրիշ պատմվածքներ

Գինը 15 կոպ.

«Այս վերնագրի տակ մի փոքրիկ ժողովածու յե Գորկու չորս փիլիսոփայական բանաստեղծությունների (արձակ): Ազատություն և լույսի գաղափարը զանազան ձևի պատկերավորումներով ավել և Գորկին, արձակ, բայց չափազանց գեղեցիկ ու գրավիչ բանաստեղծությամբ: Թարգմանված է լավ հայերենով և շնորհքով:»

«Ժողովրդական Լուսավորություն», № 9, 1927 թ.

Ս. Կ Ր Ա Վ Չ Ե Ն Կ Ո

**ԹԵ Ի Ն Չ Պ Ե Ս Ս Ա Ք Ո Ն
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ ԴԱՐՑԱՎ**

88 էջ

Գինը 35 կոպ.

«Համաշխարհային պատերազմի պատճառով, միակ աշխատող ձեռքից գրկված գյուղական ընտանիքներից մեկի թշվառ դրությունն է պատկերում հեղինակը: Գյուղի կուլակի ձեռքից փախած 14 տարեկան Սաքոն վորդեգրվում է Մեծ Հոկտեմբերին և իբրև փոքրիկ կարմիր-բանակային, քաղաքացիական կռվի ռազմածակառն է ուղեորվում հեղափոխական բանվորների հետ: Ուսանելի և դաստիարակիչ է Սաքոյի կյանքը մանուկ ընթերցողներին համար: Բայց միայն այդ չէ: Գրքուկի հեղինակը աշխատել է յերեխաներին մատչելի ձևով տալ Փետրվարյան հեղափոխության և ապա Մեծ Հոկտեմբերի պատկերը: Հեղինակին հաջողվել է գծել այդ յերկու խոշոր մոմենտները, նրանց տարբերությունը—առաջինի բուրժուական և յերկրորդի հեղափոխական պրոլետարական բնույթը, ունեոր գյուղացիության վերաբերմունքը դեպի պրոլետարական հեղափոխությունը՝ մանուկին մատչելի ձևով: Թեև հեղինակը գործ ունի ռուսական միջավայրի հետ, բայց այդ այնքան էլ դգալի չէ, քանի վոր աված պատմական-հեղափոխական դեպքերը հարազատ են մեզ և արդեն իսկ ծանոթ մեր մանուկներին: Դրան պետք է ավելացնել և այն, վոր թարգմանիչն աշխատել է ավելի մտեցնել այդ բոլորը մեզ՝ հայացնելով անունները: Սաքոյի կարմիր-բանակային դառնալու պատմությունը վեջ միայն կոգտազործվի, այլ և կդառնա մեր մանուկների սիրելի գրքուկներից մեկը: Ընտրությունը հաջող է, թարգմանությունը նույնպես հաջող: Ցանկալի յե վոր այս գրքուկը լայն կերպով տարածվի մեր դպրոնականների շարքերում:»

«Մարտակոչ», № 38 (17 փետրվարի 1925 թ.).

Մ. ՅՈՒՐԻՆ
ԸՆԿԵՐ ՎԱԼԻՍ

24 ԵՂ Թարգմ. ԱՄԵՌԻ Գիճը 15 կոպ.

Հին և նոր կենցաղի հարցերը հուզում են մանավանդ կոմունիստներին: Վերջերս այդ դիսկուսիան անդրադարձել է գեղարվեստական գրականության մեջ: Վորպես նմուշ տալիս ենք այս պատկերը, վրբի մեջ հեղինակը յուրահատուկ է լուծում սեռական հարցը:

...«Վողջուհի յի, վոր մեր յերեսասարգությանը ներկայումս, կենցաղային այս շխափլալի (?) շրջանում տրվում է «Ընկեր Վալիս»-ի տիպի պատմվածքներ կարողալու Թարգմանությունը կատարված է բավարար: «Սորհրդային Հայաստան», № 279, 1927 թ.

Գ. ԿԼԱՅՍ
ՅԵՐԿՐՇԱՐԺ

40 ԵՂ Թարգմ. Ս. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ Գիճը 25 կոպ.

«Մի սրտաշարժ և տպավորիչ պատմվածք է սա, գրված աղղու և սրբապատուհ ձևով:—Հիմնական սկզբունքն այն է, վոր աղետից հուզված ու կատաղած ամբողջ ընդլուծմն ու դայրույթն ընդդեմ աստու ու հոգեորականության, ճարպիկ ու խորամանկ կրոնավորները կարողանում են դարձնել յերկու անմեղ սիրահարները վրա, վորոնք և զոհ են գնում ամբողջ վայրագությանը:—Գրքի վերջը զրված է յերկրաշարժի առաջ գալու պատճառները:—Թեև համառոտ, բայց պարզ և հասկանալի:—Թարգմանված է բավական լավ:»

«Ժողովրդական Լուսավորություն», № 9, 1927 թ.

Պ. ԽԼԵԲՆԻԿՈՎ
ԿԱՐՄՐԱՄՈՐԹՆԵՐԸ

(Հյուսիսային Ամերիկայի հնդիկների կյանքից)

104 ԵՂ Գիճը 45 կոպ.

«Գրքույիը նպատակ ունի պատմվածքի ձևով տալու Հյուսիսային Ամերիկայի հնդիկների կյանքի նկարները: Յեղ իսկապես նա տալիս է հընդիկների իրական կյանքը՝ առանց ավելորդ նեղիկերի: Գրքույիը շատ հարմար ընթերցանության նյութ է դպրոցականներին և ժողովրդական ընթերցանության համար:» «Կոմունիստ № 148 (2 հուլիսի 1926 թ.).»

ՄԵԾ ՏԱՍՆԱՄՅԱԿԸ

Նկարչության և քանդակագործության մեջ (վերարտադրություններ)

58 մեծադիր ԵՂ Գիճը 50 կոպ.

Մեր հեղափոխությունը անդրադարձել է նաև նկարչության և քանդակագործության մեջ: Այս հրատարակության նպատակն է—լայն մասսաներին ծանոթացնել նման մի շարք գործերի հետ: Այլըմը բացվելով Հոկտեմբերյան հեղափոխության կազմակերպողի և առաջնորդի պատկերով, հաջորդաբար ցույց է տալիս մեծ տասնամյակի եջերը:—Շքեղ հրատարակություն:

ՊԱՏԱՆԻ ՊԻՈՆԵՐ

152 ԵՂ 41 նկարով Գիճը 60 կոպ.

«Գրքույիը տալիս է մանկական շարժման համառոտ պատմությունը և պիոներական կազմակերպության նպատակը: Գրքույիը առաջին մասը պարզ և մատչելի պատմվածքի ձևով տալիս է, կարելի չէ ասել, մի լրիվ և ամբողջ ծրագիր, թե ինչպես պետք է կազմել պիոներական կազմակերպությունը և ինչպիսի աշխատանքներ տանել կողմնակալում: Այնպես վոր լեկտիվը և ինչպիսի աշխատանքներ տանել կողմնակալում: Սինպես վոր դա մի հրահանգ է, ուղղեցույց այն բոլոր յերեխաների համար, վորոնք ցանկանում են վորդեգրվել պիոներական կազմակերպության: Յեղ վոր ցանկանում են պատմվածքից բնականորեն: Հեղինակը չի մոռացել վոր այլ բղիտում են պատմվածքից բնականորեն: Հեղինակը չի մոռացել վոր միայն պիոներները ամառային կյանքը, ճամբարը, այլև պիոներները առողջապահական վիճակը, վոր կապված է նրանց աշխատանքային սրվա հետ: Չե վոր հաճախ պիոներական խմբերն իրար են գործ դնում իրենց հետ: Չե վոր հաճախ պիոներական խմբերն իրար են գործ դնում իրենց աշխատանքը և վնասում թե իրենց դպրոցական պարագմունքներին, թե առողջաւթյանը և թե ծնողները վճարում յայտնաբերում: Այդ հանգամանքը չսփազանց ուշադրալ է, և պետք է ուրախությամբ շեշտել, նանգամանքը չսփազանց ուշադրալ է, և պետք է ուրախությամբ շեշտել, վոր հեղինակը աղող և համողիչ կերպով կարողացել է լուծել այդ հարվոր հեղինակը աղող և համողիչ կերպով կարողացել է լուծել այդ հարվորը: Գիճը Խորհրդի ցը: Գրքույիը պատկերազարդ է և թույլատրված Պետ. Գիտ. Խորհրդի ցը: Գրքույիը պատկերազարդ է և թույլատրված Պետ. Գիտ. Խորհրդի ցը: Մանկավարժական Սեկիթայի կողմից Լասայից Կարողացաների մեջ: Ցանկալի յի, վոր լայն կերպով տարածվի մեր դպրոցականներին մեջ:» «Մարտակոչ», № 201 (1 սեպտ. 1926 թ.)

«Այս գրքույիը մենք հանձնարարում ենք վոր միայն դպրոցական յերեխաներին, այլև առաջին աստիճանի բոլոր դպրոցների դաստիարակներին և դասատուներին: Ժողովածուի մեջ կենդանի խոսակցական թեթեև և սահուն լեզվով նկարագրված է պիոներների ամբողջ կյանքը, նրա պատանեկական գործունեությունը, նրա դժվարություններն ու հաջողությունները, նոր կյանքը կառուցելու նրա ունեցած տարակույսներն ու թյուրիմացները, նոր կյանքը կառուցելու նրա ունեցած տարակույսներն ու թյուրիմացները: Գրքից ղեպի ընթերցողին է անցնում և սրան աննկատելի կերհաճույքը: Գրքից ղեպի ընթերցողին է անցնում և սրան աննկատելի կերպով համակում մի առողջ և ավատեություն, աշխատելու, ստեղծելու մի պարզ ու կենդանի յի նկարագրված պատանի պիոներների դպրոցական և սրտադպրոցական կյանքը: ամեն սեղ զգում են պիոներների շունչը, ամեն սեղ գիտակից պիոներն իր ավագ ընկերներին հետ ստեղծում է ու մասսակցում նոր կյանք ստեղծելու դժվարին, բայց հաճելի աշխատանքին: Գրքույիը շատ խնամքով և կազմած: Լեզուն մաքուր է և սահուն, թուղթը և տիպը լավ և մաքուր: Հանձնարարում ենք բոլոր դպրոցներին բազմաթիվ որինակներով ձեռք բերել և աշակերտության լայն մասսաներին ընթերցանության նյութ դարձնել:» «Լրատու», № 3—4, 1927 թ.

ՊԻՈՆԵՐ, ՀԵՏԵՎԻՐ ԼԵՆԻՆԻ
ՊԱՏՊԱՄՆԵՐԻՆ

48 ԵՂ Գիճը 20 կոպ.

«Սրտաներ է տալիս պիոներներին, մեջընդմեջ պատմելով կենիկ կյանքից և գործունեությունից: Գրքույիը նպատակն է ծանոթացնելու պիոներներին իրա պարտականություններին, խրատելու նրան կողմնակալ վրդով և այլն: Հաջող և աշխույժ է կազմված այս գրքույիը:» «Կոմունիստ», № 102, 1927 թ.

Գինը 10 կոպ.

«Այս փոքրիկ գերբը մանկական աշխարհի առջև շատ քաջաբեր լեզվով է տնտեսական, քաղաքական ու սոցիալական խնդիրները շատ շնորհալի պարզաբանումով բաց է անում ցարական ու ժողովրդական կազմադրական բուն պետական բնույթը, 1905 թվի հեղափոխության նշանակությունը, համաշխարհային պատերազմը, 1917 թվի Փետրվարյան հեղափոխությունը, ցարի գահընկեցությունը և քաջորանքը, ժամանակավոր կառավարությունը իշխանությունը գլուխ անցնելուց հետո՝ բուրժուազիայի հլու կամակատար լինելը, բանվորների ու գյուղացիների ընդդիմադրությունը և նրանց կազմակերպելը և վերջապես Հոկտեմբերյան հեղափոխության պայթյունը և պատճառները: Այս փոքրիկ գրքում ամփոփված են մեծ հեղափոխության գրեթե բոլոր գլխավոր լուրջագույնները և մեծ հեղափոխությունը: Պետք է շեշտել նաև, վոր այս բոլորն է զուր կանցներ հայ մանուկ սերնդի համար, յեթե այս գրքում չտրվեր նաև Հոկտեմբերյան Մեծ հեղափոխության արդյունքները փոքրիկ Հայաստանում: Այս մասում կազմողը տալիս է Հայաստանի դժոխային պատկերը նախքան խորհրդայնացումը, անխնայությունը, արևն թալան, խմբապետությունը, հարեան ազգերի թշնամությունը, պատերազմ դանազան ճակատներում և ներքին ճակատում, այս թվում է խորհրդային կարգերի հաղթանակները Հայաստանում, այն Հայաստանը, վորը տեսնում են մեր այսօրվա պիտանները:—Գրքույթի վերջին գլուխը նվիրված է այն բանին, թե Հոկտեմբերյան հեղափոխությունն ինչ տվեց յերեխաներին. մանկական կազմակերպություններ, ճնշման վերացում, անշարժանների աշխատանքի վերացում, առողջության պաշտպանություն, մանկան պետական պաշտպանություն և այլն:—Այս տխրի գրքերի պահանջը շատ է զգալի: Ամեն մի պիտանը և զարգացական պետք է կարգա այս գրքերը»:

«Նորհրդային Հայաստան», № 291, 1927 թ.

....Հոկտեմբերյան հեղափոխություն այս շատ համառոտ պատմությունը հանձնարարելի յե ընթերցանության համար:

«Կոմունիստ», № 253, 1927 թ.

ՄԵՐ ԱՎԱԳ ՅԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ—
ԿՈՄՅԵՐԻՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Գինը 33 կոպ.

«Նորույնի բով» գրույցներից մեկն է: Պիտաններին մատչելի ձևով հեղինակը պատմում է, թե ո՞վքեր են կոմյեթիտականները և ինչպե՞ս պետք է պատրաստվել նրանց փոխարինելու համար: Ամեն պիտանը պետք է կարգա այս գրքույթը:

Գրքույթը կարդացվում է հետաքրքրությամբ և թողնում է ցանկալի տպավորություն: Թարգմանությունը բավարար է:

«Կոմունիստ», № 102, 1927 թ.

ԼԻՆԵՆԻՔ ԱՌՈՂՋ ՅԵՎ ՌԻՃԵՂ

Մաս I, 64 էջ

49 նկարով

Գինը 40 կոպ.

Մաս II, 96 էջ

42 նկարով

Գինը 60 կոպ.

«Ահա առողջապահական տարրական դիտելիքները մի ձեռնարկ, վոր շատ կարևոր է զարգացական հասակի յերեխաների համար. նա գրված է շատ պարզ լեզվով, պարունակում է մի շարք նկարներ, լուրջագույն և այլն: Գրքույթը բաժանված է մասը գլուխներով, վորոնք շարադրված են բավական կենդանի ձևով: Ամեն մի գլխի շուրջը հնարավոր է համապատասխան զրույցներ կազմակերպել: Հանձնարարելի յե մեր զարգացողներին. այս գրքույթից լայնորեն պիտի ոգտվել. նրա տարածումը ցանկալի յե նաև մեր մայրերի շրջանում: Հրատարակությունը մաքուր է: Գինը համեմատաբար թանգ չէ»: «Կոմունիստ», № 286 (13 դեկտեմբ. 1926 թ.)

Յ Ե. ՆՈ Ա Գ Ի Ն

ՊԻՌՆԵՐ, ՊԱՀՊԱՆԻՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԴ

Գինը 10 կոպ.

«Գեղեցիկ հրահանգ է պիտաններին և ընդհանրապես պատանիներին ամար առողջապահական տեսակետից: Ամեն մի պատանի պետք է ունենա այդ գրքույթը և հետևի նրա հրահանգներին: Վատ չէր լինի, յեթե ուսուցիչներն էլ հետևեյին այդ հրահանգներին գործադրության: Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»:

«Մարտակոչ», № 101 (7 մայիսի 1926 թ.)

Պ. ՈՐԼՈՎԵՅ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԱՅԵՐՈՊԼԱՆՈՎ

Նկարազարդ

Գինը 22 կոպ

«Հրատարակությունը մաքուր է, մատչելի լեզվով գրված է պատկերազարդ, վոր ավելի գրավիչ է դարձնում գրքույթի ընթերցանությունը մանուկ ընթերցողներին համար: Գրքույթը բովանդակալից է և հետաքրքրական: Նա պատմվածքի ձևով է համառոտ կերպով տալիս է պատմությունը, թե ինչպե՞ս մարդիկ աստիճանաբար տիրեցին ողին, կատարելագործեցին ողային ճամբորդության մեջնցները: Այս նկարազարդում է լինին գրադից թիֆլիս կատարած թուիքը: Նյութը զբաղեցնող է և գիտական հետաքրքրություն առաջացնող այն ընթերցողներին մեջ, վորոնց համար գրված է»:

«Կոմունիստ» № 131 (10 հունիսի 1926 թ.)

«Գրքի հեղինակը շատ գեղեցիկ է նկարազարդել բնությունը հրաշալիքները՝ դիտված այրոպլանից, և յերբ կարդում եք, կարծեք թե նստած եք այրոպլանում: Գրքույթը ժամանցի լավ ընկեր կարող է լինել մեր պիտաններին համար»:

«Պիտաններ», № 1. 1927 թ.

Պ. ՈՐԼՈՎԵՅ
ՔԻՄԻԿՈՍ ԿՈՒԶԿԱՆ

40 էջ

Նկարագրող

Գինը 28 կոպ.

Նյութի ընտրությունը հաջող է: Թարգմանությունը բավարար: Գիրքը նկարագրող է: Հարմար է դպրոցական միջին հասակի աշակերտներին համար: Նյութը պատմում է քիմիայի հառաջդիմությունը և նրա նշանակությունը շուրջը: Այս գրքույկը հարմար է մանավանդ խմբական բնութեցանություն համար. այս դեպքում զբույցի առատ և բազմակողմանի նյութեր հանդես կգան: Գրքույկը կարելի չի հանձնարարել առաջին աստիճանի դպրոցներին և մանկական գրադարաններին:

«Կոմունիստ», № 105 (11 մայիսի 1926 թ.).

«Մեծ հետաքրքրություն է կարգացվում «Քիմիկոս Կուզկան»: Քիմիայի, մասնավորապես գազերի նշանակությունն ու դերը թե պատերազմի և թե գյուղատնտեսության համար, պատկերացրած է բավական վառ և ցայտուն կերպով, աջող են նաև նկարները: Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»: «Մարտակոչ», № 101 (7 մայիսի 1926)

Ս. ԿՈՒՊՐԻՆ
ԵՐԿՐԻ ԽՈՐՔԵՐՈՒՄ

18 մեծադիր էջ

Նկարագրող

Գինը 15 կոպ.

Նյութի ընտրությունը հաջող է: Գիրքը նկարագրող է. թարգմանությունը բավարար: Գրքույկը հարմար է դպրոցական միջին հասակի աշակերտներին համար: Գրքույկի մեջ հաջողությամբ պատկերացված է հանրագործ բանվորի կյանքը և աշխատանքի պայմանները: Գրքույկը կարելի չի հանձնարարել առաջին աստիճանի դպրոցներին և մանկական գրադարաններին:

«Կոմունիստ», № 105 (11 մայիսի 1926 թ.).

«Ստորյեբրկյա հանքի նկարագրություն է. տասներկու տարեկան Վասկա Լոմկինի քաջագործությունը և ընկերաբիրությունը խրատական և շահավետ է մեր դպրոցականներին համար: Նկարներն հաջող են: Գրքույկի թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»:

«Մարտակոչ», № 101 (7 մայիսի 1926 թ.).

«12 տարեկան Վասկայի քաջագործությունը անպայման կվոգեորի մեր ամեն մի պիոներին, և դրա համար էլ նրանք պետք է կարդան այս գրքույկը, վորտեղ նրանք կգտնեն նաև բովանդակությունը համապատասխան գեղեցիկ նկարները»:

«Պիոներ», № 1, 1927 թ.

Ֆ. ՖՈԿՍ
ՄԻՆԻՍՏՐ ՄԵԿ ԺԱՄՈՎ

26 մեծադիր էջ

Նկարագրող

Գինը 18 կոպ.

«Հրատարակությունը մաքուր է, մատչելի լեզվով գրած է նկարագրող: Վերջին հանգամանքը ավելի գրավիչ է դարձնում գրքի ընթերցողությունը մանուկ ընթերցողների համար նյութը (յերկաթուղային կյանքից) հետաքրքրական է մանուկների համար»:

«Թող բոլոր պիոներները կարդան այս գրքույկը»:

«Պիոներ», № 1, 1927 թ.

Դ. ՄԱՄԻՆ-ՍԻՔԻՐՅԱԿ
ՄՈԾԱԿԻ ՅԵՎ ԱՐՁԻ ՄԱՍԻՆ

16 մեծադիր էջ

Նկարագրող

Գինը 15 կոպ.

Մանկական հեքիաթ է. նյութը մանուկների համար շատ հետաքրքիր է և կարգացվում է հաճույքով.— թե ինչպես մոծակները, միացած ուժերով, կարողանում են հաղթել արջ-գաղանին:

Ս. Ն Ե Վ Ե Ր Ո Վ

ԻՆՉՊԵՍ ԵՅԻՆ ԱՊՐՈՒՄ ՏԻԿՆԻԿՆԵՐԸ ՅԵՎ ԻՆՉ ԱՐԵՅ
ԱՐՃԻՃԵ ԶԻՆՎՈՐԸ

22 մեծադիր էջ

Նկարագրող

Գինը 16 կոպ.

«Գրքույկը մանկական է, նկարագրող է խաղի մեջոցով նպատակ ունի սոցիալական հարցեր պարզել, իհարկե մանկական ըմբռնման և հակացողություն համար պատասխան: Մեր աղքատիկ մանկական դրադարանի համար այդ գրքույկը բավական արժեքավոր պետք է համարել: Գրքույկը մատչելի լեզու ունի և թարգմանված է բարեխղճորեն»:

«Մարտակոչ», № 257 (7 նոյեմբ. 1925 թ.).

Թ Ռ Չ Ո Ի Ն Ն Ե Ր

Գունատիպ այլբոմ մանուկների համար. շքեղ հրատարակություն:

Գինը 25 կոպ.

Ս. ՆԵՎԵՐՈՎ

ՊԱՏՄՎ ԱԾՔՆԵՐ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

32 էջ

Գինը 7 կոպ.

Նախադպրոցական հասակի յերեխաների համար գրված այս գրքույկը պարունակում է 7 սիրուն պատմվածք:— Ելեքտրականություն, Փոքրիկ փականագործը, Սրտոտ Սուրբիկը, Հեղափոխություն, Դժվար Խնդիր, Կոմունա, Մանկատունը, Դերասանները, Կոլլեկտիվ:

ԵՒՄՈՆՎՈ ՂՄՄԻԶԻՍ

Ա Ն Չ Ն Վ Ե Ր Տ Ղ Ա Ն

16 մեծադիր էջ

Գինը 12 կոպ.

1 աստիճանի դպրոցների գրադարանների համար անհրաժեշտ գրքույկ է: Նյութը մանուկներին շատ հետաքրքիր:

Ո Ի Յ Դ Ա

ՓՈՔՐԻԿ ՀԵՐՈՍՈՒՀԻՆ

16 մեծադիր էջ

Գինը 12 կոպ.

Հետաքրքիր, ժամանակակից մի պատմվածք է այս՝ հեղափոխական ընդհանրիկ կյանքից: Դպրոցական գրադարաններին անհրաժեշտ գրքույկ է:

Պ. ՎԼԱՍՈՎ
ՀՈՂԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ ՅԵՐԱՇՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

80 էջ
Գինը 40 կոպ.
«Գրքույքը խոսում է հողի մշակման ձևի մասին և թե ինչպես անել, վոր յերաշտի ժամանակ ցանքսերը չվնասվեն: Այս գրքույկի ընթերցումը ոգուտ կարող է ընել մեր գյուղացուն: Թարգմանություն լեզուն բավարար է, տպագրությունը մաքուր»:
«Կոմունիստ», № 18, 24 հունվար, 1926 թ.

Ս. ԲՐԱՆՍԲՈՒՐԳ
ԸՆՏԱՆԻ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԴՐԱՆՅ ԴԵՄ՝ ԳԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

40 էջ
Գինը 17 կոպ.

Ա. ՍԿՈՄՈՐՈՒՆՈՎ
ԱՌԱՋԻՆ ՈԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՎԱՆԴ ԿԵՆԴԱՆՈՒՆ

32 էջ
Գինը 17 կոպ.

Բ. ՍԿՈՄՈՐՈՒՆՈՎ
ԻՆՉՊԵՍ ԸՆՏՐԵԼ ԿԱԹՆԱՌԱՏ ԿՈՎ

20 էջ
Գինը 12 կոպ.

Գ. ԲՐԱՌԻԳԵ
ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ԳԵՐՄԱՆԱՅԻՆ ՍՏԻՊԵՑ, ՎՈՐ ԿՈՎԸ ՏԱՐԻՆ ՅԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ԾՆԻ

24 էջ
Գինը 15 կոպ.

Պ. ԼԻՆԱՉՈՎ
ԽՈՉԸ ԳՅՈՒՂԱՅՈՒ ԿԵՐԱԿՐՈՂՆ Ե

24 էջ
Գինը 15 կոպ.
«Այս գրքույկների մեջ շոշափված են գյուղացու տնտեսությանը վերաբերող հարցեր: Գրքույկները պարունակում են ոգտակար խորհուրդներ մեր գյուղացիների համար: Առաջին գրքույկի մեջ բերված են մի շարք նշաններ, վորոնցից պարզ է, թե վոր կողմ կարող է կաթնառատ լինել: Զետեղված են յերեք համապատասխան նկարներ: Յերկրորդ գրքույկի մեջ խոսվում է, վոր գյուղացուն ձեռնառու յե կովերի աշնանը ծնելը: Խորհուրդներ են տրվում, թե ինչպես անել, վոր կովը աշնանը ծնի: Ապա խոսվում է նաև կերակրելու մասին: Յերրորդ գրքույկի մեջ գրված է խոզաբուծությունից ստացված արդյունքների մասին և թե ինչ նշանակություն ունի խոզ պահելը գյուղատնտեսության մեջ: Ասված է նաև, թե ինչպես պետք է խոզերին կերակրել ու չաղացնել: Գրքույկները գրված են մատչելի լեզվով ու խնամքով հրատարակված»:
«Կոմունիստ» № 130, 1926 թ.

Գ. Ն. ՍՊԵՐԱՆՍԿԻ
ՄՈՐ ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆԸ

36 էջ
Նկարազարդ
Գինը 16 կոպ.
«Գրքույկը մի շարք առողջապահական խրատներ է պարունակում ծովի յերեխային կերակրելու և խնամելու մասին: Գրքույկը ունի մի քանի նկարներ. լեզուն պարզ է և հասկանալի: Արժե վոր այս գրքույկը լայն տարածվի մեր մայրերի շրջաններում»:
«Կոմունիստ», № 148, 2 հուլիսի, 1926 թ.

«Մայր, յերեխայիդ պետք է առողջ մեծացնես—նա քո ուրախությունն է: Գիրքը լավ է, նեղ որբի պաշտպանը: Գինը և կարգա»:
«Սորերդային Աշխատավորուհի», № 8, 1927 թ.

Բ. ԳԻՆՍԲՈՒՐԳ
ՅԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

56 էջ
Նկարազարդ
Գինը 30 կոպ.
«Գրքույկն ընդգրկում է իր մեջ յերեխաների բոլոր հիվանդությունների ամբողջ պատմությունը, համառոտաժ և այնքան պարզացրած, վոր կհասկանա ամեն մի միջակ գրագետ ընթերցող: Գիրքը կարող է իբրև մատչելի ուղղեցույց ծառայել մեր դեռատի մայրերին, վորոնք այնքան մտահոգված են իրենց յերեխաների առողջությամբ, բայց շատ շատերը քիչ բան գիտեն այդ հիվանդությունների և նրանցից պաշտպանվելու մասին: Այս գիրքն ևս իր մեջ պարունակում է ագիտացիոն բնույթ կրող տարր, մի հանգամանք, վոր սոցիալական դաստիարակության տեսակետից անհրաժեշտ է: Հայերեն թարգմանությունը կատարված է խնամքով: Նման գրքերը պետք է աշխատել վոր շատ տարածվին մեր գավառներում, գյուղական խուլ անկյուններում, ուր մեր գեղջուկն ու գեղջուկին դեռ շարունակում են տառապել դալլաքների, գրաբացների և տնային հեքիմների ձեռքին»:
«Մարտակոչ», № 111 (19 մայիս 1926 թ.).

«Սորհուրդ ենք տալիս կարգալ այս գիրքը»:
«Հայաստանի Աշխատավորուհի», № 8, 1927 թ.

Ն. ՍԵՄԱՇԿՈ
ԹՈՔԱԽ

40 էջ
Նկարազարդ
Գինը 25 կոպ.
«Գրքույկը իր պարզ և հասկանալի լեզվով, անհրաժեշտ նկարներով, հասել է իր նպատակին: Գիրքը շահավետ պետք է համարել մեր բանվորության և գյուղացիության համար: Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն»:
«Մարտակոչ», № 101, (7 մայիս 1926 թ.).

ՔՈՍ, ՅԵՎ ԻՆՉՊԵՍ ԿՈՎԵԼ ՆՐԱ ԴԵՄ

32 հջ

Գինը 20 կոպ.

Բ ո վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն ը.—Ի ն շ ո՞ւ լ մ եղ մ ոտ ջ ոսը տ ա ր ա ծ յ ա ծ ե ր Ի ն շ պ ե տ ք ե ի մ ա ն ա լ ջ ո ս ի մ ա ս ի ն ։ Ի ն շ ա կ ե ր բ ժ շ կ ե լ ջ ո ս ը ։ Ք ո ս ի դ ե մ կ ո վ ե լ—ն շ ա ն ա կ ու մ ե կ ո վ ե լ կ եղ ո ս ու ու թ յ ա ն դ ե մ ։ Մ ա կ ա ր ու յ ծ ն ե ր ղ վ ա ր ա կ ի շ հ ի վ ա ն դ ու թ յ ու ն ն ե ր ե ն տ ա ր ա ծ ու մ ։ Ա վ ի լ ի հ ե շ ա ե ե ձ ե ու ս ու լ հ ի վ ա ն դ ու թ յ ու ն ը կ ա ն ի ե լ ը, ք ա ն թ ե բ ժ շ կ ե լ ը ։—Մ ա ս ա յ ա կ ա ն գ ր ք ու չ կ ե ։

«Յեթե ուզում եք, վոր ձեր յերեխաներն ու դուք չհիվանդանաք ջոսով, կարգացեք այս գրքույկը։ Պատգամավորուհի, դու ա ն ա յ ա մ ա ն պ ի տ ի կ ա ր դ ա ս ա յ ս գ ր ք ու չ ք ը, վ ո ր տ ե ո ՞ ն յ ե կ ա ծ վ ա խ ա ր գ ե ղ ի ա ն գ ր ա գ ե տ կ ո ս շ ն ո գ ն ե ս խ ո ր հ ու ը ղ ն ե ր ո վ ։» «Հայաստանի Աշխատավորուհի» № 8, 1927 թ.

Վ. Բ Ի Ո Ն Ն Ե Ի Վ Ե Ն Ե Ր Ա Կ Ա Ն Ա Ս Ե Ի

Թարգմ. բժ. Մելիքյանի

48 հջ

Գինը 25 կոպ.

«Գրքույկը ընդգրկում է իր մեջ վեներական բոլոր հիվանդությունների ամբողջ պատմությունը, համառոտաձև և այնքան պարզապարզ, վոր կհասկանա ամեն մի միջակ գրագետ ընթերցողը։ Գրքը պարունակում է նաև ազիտացիոն բնույթ կրող տարր, մի հանգամանք, վոր սոցիալական դաստիարակության տեսակետից անհրաժեշտ է հայերեն թարգմանությունը կատարված է խնամքով։ Նման գրքերը պետք է աշխատել, վոր շատ տարածվեն մեր դավառներում, գյուղական խուլ անկյուններում, ուր մեր գեղջուկն ու գեղջկուհին դեռ շարունակում են տառապել դաւաքների, գրբացների և անային հեքիմների ձեռքին։»

«Մարտակոչ», № 111 (19 մայիս 1926 թ.).

Վ. Յ Ա. Զ Վ Ի Յ Կ Ի Յ Մ Ա Ր Դ Կ Ա Յ Ի Ն Բ Ն Ա Կ Ա Ր Ա Ն Ի Պ Ա Տ Մ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ը

32 հջ

Գինը 15 կոպ.

«Այդ գրքույկը նույնչափ գյուղացեական է վորչափ է մանկական։ Կազմված է շատ հեռաքրքրի, ընթերցողը տեղեկանում է եսկիմոսների և Հյուսիսային Ամերիկայի հնդիկների և սամոյեդների բնակարանների ու մասամբ կենցաղի մասին։ Բավական տեղ է տրված նաև կիրգիզների բնակարաններին, ռուսների իգրանների նկարագրությունը։ Այսպիսով գրքույկը հաջող կերպով գծում է բնակարանների զարգացման պատմությունը, սկսած այրերից մինչև ամերիկական քառասուն հարկանի «չերկնահաս» տները։ Կարգավիճակ է հետաքրքրություն առնողներին վորք խմբակներին հասարակագիտության ոժանդակ ձեռնարկ կարող է լինել։ Թարգմանությունը կատարված է բարեխղճորեն։»

«Մարտակոչ», № 101 (7 մայիս 1926 թ.).

Լ Ո Ւ Յ Ս Ե Ն Տ Ե Ս Ե Լ

- Սոցիալիզմի ուղին,—Ն. Բուխարին . . . . . 1 ա. 25 կ.
- Ազգային Հարց,—Ի. Սալիկ . . . . . 1 ա. 60 կ.
- Գյուղացեական Հարց,—Ի. Սալիկ . . . . . 50 »
- Լենինի պատգամները ժողովրդ. լուսավորության մասին . . . . . 20 »
- Լենինի պատգամները յերիտասարդության . . . . . 15 »
- Համ. Կոմկուսի(բ) պատմությունը,—Վ. Վոլոսկի . . . 1 ա. 50 »
- Բոյլըեիկների կուսակցությունը 1917 թվին,—
Յեռ. Յարուլավսկի . . . . . 85 »
- Ինչ տվեց Հոկտեմբերը բանվորներին,—Մ. Տոմսկի . . . . . 20 »
- 1905 թ. մեր 1-ին բանվոր-գյուղացեական հեղափոխությունը,—Ի. Ֆլերովսկի . . . . . 70 »
- Պայքարի և շինարարության տասը տարի,—Ի. Նովակովսկի . . . . . 70 »
- Անդրկովկասը 1905 թվին,—Ա. Կարինյան . . . . . 70 »
- Յերեք Ինտերնացիոնալ,—Ս. Մանուցյան . . . . . 1 ա. —
- ԽՍՀՄ և Արևելքի ժողովուրդները,—Ա. Աբարունի . . . . . 30 »
- Ինչ վորոշեց Կուսակցության XIV Համագումարը,—
Ն. Ելիզարով . . . . . 30 »
- Ինչ վորոշեց Կուսակցության XV Կոնֆերենցիան,—
Գ. Ռիկին . . . . . 20 »
- «Ի. ՄՏԱ.Լ.ԻՆ» (համառ. կենսագր.) . . . . . 7 »
- «ԿԼԱՐԱ. ՅԵՏԿԻՆ» (կենսագր.),—Զ. Բոյարսկայա . . . . . 15 »
- Ինչպես աշխուժացնել գյուղխորհուրդները,—Զ. Լավրենսյեվ Պատերազմ չենք ուզում, բայց դիմադրելու պատրաստ ենք,—Յա. Ավիևովիցկի յեվ Վ. Զարգար . . . . . 10 »
- Ինչով է ուժեղ կարմիր բանակը,—Զորին . . . . . 15 »
- Քաղաքական գրույցներ (Կոմս. համար)—ըստ Վ. իրգանսկու, պրակ I . . . . . 50 »
- Քաղաքական գրույցներ (Կոմս. համար)—ըստ Վ. իրգանսկու, պրակ II . . . . . 50 »
- Քաղաքական գրույցներ (Կոմս. համար)—ըստ Վ. իրգանսկու, պրակ III . . . . . 50 »
- Տգիտությունը և սնահավատությունը,— Վ. Գմիսիյեվ . . . . . 15 »

Աստուծու կամքը թե գյուղատնտեսական գիտությունը, Ի. Պողոսյանի	20 Կ.
Գեղ կանգնի գերան կկոտրի (կոտպերացիայի մասին), Լ. Յոզեֆովիչ	30 »
Թե ինչպես կարելի չէ գյուղում ելեքտրականություն անցկացնել,—Ա. Կրավչենկո	20 »
Գյուղացիական հողաշինարարության այբուբենը,—Խլւմ- բազուքյանը Հայաստանի Հողօդկուսի	30 »
Գյուղատնտեսական հարկը,—Մ. Լիվենսկի	20 »
Ազգային հարցը և դպրոցը,—Ն. Տ. Տյուրյակուլով	40 »
Նոր դպրոցի ճանապարհին (հողվածների ժողովածու) . 2 ո. —	70 »
Մեթոդական ձեռնարկ (ուսուցիչներին համար)	65 »
Հասարակագիտությունը Ի-ին աստիճանի դպրոցում,— Բ. Ժավորոնկով	12 »
Գյուղացիության պահանջները և խորհրդային դպրոցի ծրագիրը,—Բ. Եսիպով	25 »
Գեղջկուհին և յերեսխաները,—Ս. Լ.	10 »
Մանկապարտեզը գյուղում,—Ն. Կրուպսկայա	—
Ինչպես պետք է խնամել մինչդպրոցական հասակի յե- րեսխային (թերթիկ)	50 »
Ինչպես է սարքված տիեզերքը,—Գ. Գրավե (նկարագ.)	40 »
Արևը, նրա վորդիները և թոռները,—Բ. Սեմեյկին (նկ.)	50 »
Ինչպես է առաջացել և զարգացել կյանքը յերկրի վրա, Մ. Գրեմյացկի (նկարագարդ)	35 »
Մարդու և կենդանիների ծագումը,—Գ. Ազով (նկարագ.)	—
Մարդ-Մեքենա,—Մ. Գրեմյացկի (նկարագարդ)	20 »
Մարդու անտեսանելի թշնամիներն և բարեկամները,— Լ. Զիլբեր (նկարագարդ)	40 »
Վորոտ, կայծակ, ելեքտրականություն,—Մ. Գրեմյացկի (նկարագարդ)	40 »
Հակոբ Պարոնյան (ընտիր յերկեր), պրակ I	35 »
Հակոբ Պարոնյան » » » II	35 »
Հակոբ Պարոնյան » » » III	45 »
Պատմվածքներ,—Ա. Սերաֆիմովիչ	45 »
Մայր—Ֆ. Բերեզովսկի	50 »
«Չապայեվ»,—Գ. Ֆուրմանով	20 »
Հոկտեմբերյան պատմվածք,—Ա. Յակովլեվ	20 »
Կոմիտարները,—Ա. Ֆարեյեվ	25 »
Ջողացական Ոտապայ,—Ա. Ֆրոլով	25 »
Գայլեր,—Ֆ. Գլադկով	

Կանդալների Պատմություն,—Ն. Լյաեկո	20 Կ.
Ջորացող թևեր,— »	25 »
Արտասովորը,— Մախիմ Գորկի	40 »
Մրկահավի յերգը, և ուրիշ պատմ.—Մ. Գորկի	15 »
Յերխասարդ գրողը: Մարդը »	15 »
Թե ինչպես Սարոն կարմիր բանակային դարձավ,— Ա. Կրավչենկո	35 »
Յերկրաշարժ (պատմվածք),—Գ. Կլայս	25 »
Ընկեր Վալյա,—Մ. Յուրին	15 »
Պատանի Պրոներ (ժողովածու, նկարագարդ)	60 »
Պրոներ, պահպանիր առողջությունը,—Յե. Ռադին	10 »
Պրոներ, հետևիր Լենինի պատգամներին	20 »
Հոկտեմբերը	10 »
Մեր ավագ յերայրները — Կոմյերիտականները,—Լ. Կո- լեսնիկով	33 »
Լինենը առողջ և ուժեղ,—Գ. Ն. Ֆայլկներ, մաս I (նկ.)	40 »
Լինենը առողջ և ուժեղ,—Գ. Ն. Ֆայլկներ, մաս II (նկ.)	60 »
Ճամբորդություն այբուբենով,— Պ. Ուրովեց (նկ.)	22 »
Բիմիկու-Կուզկան,— Պ. Ուրովեց (նկարագարդ)	28 »
Յերկրի խորքերում,—Ա. Կուպրին »	15 »
Մոծակի և արջի մասին,—Դ. Մամին Սիբիրյակ (նկ.) .	15 »
Մինիստր մեկ ժամով,—Ֆր. Ֆոկս (նկարագարդ)	18 »
Ինչպե՞ս էլին պարում տիկնիկները,—Ա. Նեվերով (նկ.)	16 »
Թռչուններ (այլբոմ)	25 »
Հնդկների առաջնորդը Գ. Սեմկովիչ (նկարագարդ) .	18 »
Փոքրիկ Խոն,— Ս. Աուպեմդեր (նկարագարդ)	18 »
Սառցի վրա,—Ա. Սերաֆիմովիչ (նկարագարդ)	25 »
Տիմ,—Ջ. Լոնդոն (նկարագարդ)	30 »
Ռիկկի-Տիկկի-Տավի,— Կիպլինգ (նկարագարդ)	25 »
Դոշիկը-ճահճում,—Ա. Նեվսոնովա (նկարագարդ)	20 »
Յերաժիտ Դանիկը,—Լեոնի (նկարագարդ)	33 »
Ինչով կուզեյիր ճամբորդել,—Միսչել »	25 »
Պատմվածքներ փոքրերի համար,—Ա. Նեվերով	8 »
Անձնվեր տղան,—Եզովնդ դ'Ալեյիս	12 »
Փոքրիկ հերոսուհին,— Ուլյա	12 »
Հողի մշակումը յերաշտի ժամանակ,—Պ.Ա.Վլասով	40 »
Դոմադը վորպես պարարտացման միջոց,—Ի. Տեր-Ներ- սեայան	20 »
Ընտանի կենդանիներ վարակիչ հիվանդությունները,— Ա. Բրանբուրգ	17 »

Առաջին ողնությունը հիվանդ կենդանուն,— Ա. Սկորո- մոխով	17 4
Ինչպես ընտրել կաթնառատ կով,— Բ. Լ. Սկոմորոխով	12 »
Թե ինչպես գերմանացիին ստիպեց վոր կովը տարին յերկու անգամ ծնի,— Ն. Բրաուդե	15 »
Խոզը գյուղացու կերակրողն է,— Պ. Ի. Լիխաչով	18 »
Մոր այբբենաբանը,— Գ. Ն. Սպերանսկի	16 »
Յերեխաների վարակիչ հիվանդութունները,— Բ. Ս. Գինսբուրգ	30 »
Քոս, և ինչպես կովել նրա դեմ,— Բժ. Նադեյին	40 »
Թոքախտ,— Ն. Սեմաշկո	25 »
Վենեռական ախտեր,— Վ. Բրոններ	25 »
Մարդկային բնակարանի պատմությունը,— Վ. Յագ- վիցկի	15 »
Կարմրամորթները,— Պ. Խլեբնիկով	45 »
Մեծ Տասնամյակը նկարչության և բանդակագործու- թյան մեջ (այլբով)	50 »
Կոմկուսի պատմությունը պլակատներով (քսան և հինգ պլակատ, մանրամասն տեքստով, գունատիպ), դիմել Կոմակադեմիային: Ամեն մի պլա- կատի գինը	1 ռ.

ԳՊՐՈՅԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒՅՔՆԵՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ՏԵՔՍՏՈՎ

Լույս են տեսել՝	
Բրինձ, սննդ. անալիզ, կոլլեկցիա- պլակատ	2 ռ., տախտակի վրա 3 ռ.
Գարի, սննդ. անալիզ, կոլլեկցիա- պլակատ	2 ռ., » » 3 ռ.
Ցորեն, սննդ. անալիզ, կոլլեկցիա- պլակատ	2 ռ., » » 3 ռ.
Լեռնային տեսակներ և հանքեր	արկղում 5 ռ.
Մարդկային մարմնի բնաբանական բաղադրու- թ.	» 3 ռ.
Յերկրի կեղևի բնաբանական բաղադրությունը	» 7 ռ.
Հրաբուխներ	3 ռ. 50 4.
Դյոբուս, հայերեն տեքստով, թեք առանցքով	8 ռ.

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ ԵՆ և ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ ԵՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պատմական մատերիալիզմ (200 էջ, արդեն տպագրված)	
Քաղաքական բառարան (656 էջ, արդեն տպագրված)	
Հեռագիր- հեռախոս, ուղիտ (նկարազարդ)	
Կուտիկն ու Գուչիկը,— Դիմիտրիևի (մանկական, նկարազարդ)	
Թաթախման գիշերը,— Սերաֆիմովիչ	» »
Կիշը,— Ջեկ Լոնդոնի	» »
Խոզիան	» »
Փոքրիկ գրագիրը	» »
Խորտակվող նավը	» »
Կաշտանկա,— Ջեխովի	» »
Կամ ես, կամ են (պատմվածք),— Գ. Նիկիժորով	
Զվարճալի պատմվածքներ «Աստվածաշնչից», 84 նկարով, և ուրիշ գրքեր.	

**ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԳԼԵԱՎՈՐ ՊԱՀԵՍՏԸ
ԳՏՆՎՈՒՄ Ե ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ**

ՊԱՏՎԵՐՆԵՐՈՎ ԿԱՐԵՂԻ ՅԵ ԴԻՄԵՆ ՆԱՅԵՎ՝
ԲՈՍՏՈՎ (Իոնի վրա)—ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԻՆ,
ՅԵՐԵՎԱՆ—ՊԵՏՂՐՈՍԻՆ,
ԲԱԳՈՒ—ԱԶԳԻՉԻՆ

**ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СОЮЗА ССР.
АРМЯНСКАЯ СЕКЦИЯ, МОСКВА**

Вышли из печати:

	Цена
Путь к социализму и раб.-крест. союз,— <i>Н. Бухарин</i>	1 р. 15 к.
Национальный вопрос,— <i>И. Сталин</i>	1 р. 60 "
Крестьянский вопрос,— <i>И. Сталин</i>	50 "
Заветы Ленина в области народного просвещения,— <i>Н. Крупская</i>	20 "
Заветы Ленина молодежи	15 "
История ВКП(б)— <i>Волосевич</i>	1 р. 50 "
Партия большевиков в 1917 году,— <i>Е. Ярославский</i>	85 "
Что дала Октябрьская Революция рабочим,— <i>М. Томский</i>	20 "
Наша первая раб.-кр. революция 1905 г.— <i>И. Флеровский</i>	70 "
Десять лет борьбы и строительства,— <i>И. Новаковский</i>	70 "
Закавказье в 1905 году,— <i>А. Каринян</i>	70 "
Три Интернационала,— <i>С. Мануцян</i>	1 р. — "
СССР и Народы Востока,— <i>А. Аршаруни</i>	30 "
Что постановил XIV съезд партии,— <i>Н. Елизаров</i>	30 "
Что постановила XV партконференция,— <i>Г. Рыклин</i>	20 "
„И. Сталин“ (краткая биография),— <i>Ив. Товстуха</i>	7 "
„Клара Цеткин“ (биография),— <i>З. Болярская</i>	15 "
Как оживить сельсоветы,— <i>З. Лаврентьев</i>	30 "
Войны не хотим, но к отпору готовы,— <i>Авиновицкий</i>	10 "
В чем сила красной армии,— <i>Зорин</i>	15 "
Политчитки для комсомольцев,— <i>по Виранскому</i> , Вып. I	50 "
Политчитки „ „ „ „ „ Вып. II	50 "
Политчитки „ „ „ „ „ Вып. III	50 "
Темнота и суеверие,— <i>В. Дмитриева</i>	15 "
Божья воля или агрономическ. наука,— <i>И. Подъяпольский</i>	20 "
Один в поле не воин (кооперация в деревне),— <i>Л. Полефович</i>	30 "
Как крестьяне устраивают у себя электричество,— <i>А. Кравченко</i>	20 "
Азбука крестьянск. землеустройства,— <i>по Н. П. Рудину</i>	30 "
Сельско-хозяйств. налог.— <i>М. Ливенский</i>	20 "
Национальный вопрос и школа,— <i>Н. Т. Тюрлякулов</i>	40 "
Методический справочник (для учителей)	70 "
Обществоведение в школе I ступени,— <i>Б. Жаворонков</i>	65 "
Запросы крестьянства и программы совшколы,— <i>Б. Есипов</i>	12 "
Крестьянка и дети,— <i>С. Л.</i>	25 "
Как нужно воспитать дошкольных детей в семье (листок)	50 "
Как устроена вселенная,— <i>Д. Граве</i> (с рисунками)	40 "
Солнце, его дети и внуки,— <i>Б. Семейкин</i> (с рисунками)	40 "
Как возникла жизнь на земле,— <i>М. Гремяцкий</i> (с рисунками)	50 "
Происхождение человека и животных,— <i>Д. Аюл</i> (с рисунками)	35 "
Человек-машина,— <i>М. Гремяцкий</i> (с рисунками)	20 "
Невидимые друзья и враги человека,— <i>Л. Зильбер</i> (с рисунками)	20 "

Гром, молния и электричество,— <i>М. Гремяцкий</i> (с рисунками)	40 к.
Акоп Паронян, (избран. сочинения) Вып. I	40 "
Акоп Паронян „ „ „ Вып. II	35 "
Акоп Паронян „ „ „ Вып. III	35 "
Рассказы,— <i>А. Серафимович</i>	45 "
Мать,— <i>Ф. Березовский</i>	45 "
Чапаев,— <i>Д. Фурманов</i>	50 "
Октябрьский рассказ,— <i>А. Яковлев</i>	20 "
Комиссары,— <i>Ал. Фадеев</i>	20 "
Мельник Отопай,— <i>А. Фролов</i>	25 "
Волки,— <i>Ф. Гладков</i>	25 "
Разсказ о кандалах,— <i>Н. Ляшко</i>	20 "
Крепнуц. крылья,— <i>Н. Ляшко</i>	25 "
Рассказ о необыкновенном,— <i>Максим Горький</i>	40 "
Буревестник и др. рассказы „ „	15 "
Молодой писатель. Человек „ „	15 "
Как Саша стал красноармейцем,— <i>А. Кравченко</i>	35 "
Землетрясение (рассказ).— <i>Г. Клейст</i>	25 "
Товарищ Валя,— <i>М. Юрин</i>	15 "
Юный пионер (сборник, с рисунками)	60 "
Пионер, береги здоровье,— <i>Е. Радин</i>	10 "
Заветы Ленина -законы юных пионеров	20 "
Октябрь	10 "
Наши старшие братья—комсомольцы,— <i>Л. Колесников</i>	33 "
Будем сильны и здоровы,— <i>Г. Н. Фалькнер</i> Часть I (с рисунками)	40 "
Будем сильны и здоровы „ „ Часть II „	60 "
Путешествие на аэроплане,— <i>П. Орловец</i> (с рисунками)	22 "
Кузька-Доброхим,— <i>П. Орловец</i> (с рисунками)	28 "
В недрах земли,— <i>А. Куприн</i> „	15 "
Сказка про Комара и Мишку,— <i>Д. Мамин-Сибиряк</i> (с рисунк.)	15 "
Министр на час,— <i>Фр. Фокс</i> (с рисунками)	18 "
Как жили куклы,— <i>А. Неверов</i> „	16 "
Птицы (альбом)	25 "
Вождь индейцев,— <i>Г. Сенкевич</i> (с рисунками)	18 "
Маленький Хо,— <i>С. Ауслендер</i> „	18 "
На льдине,— <i>А. Серафимович</i> „	25 "
Тим,— <i>Джек Лондон</i> „	30 "
Рикки-Тикки-Тави,— <i>Киплинг</i> „	25 "
Дашутка на болоте,— <i>А. Невтонова</i> „	20 "
Данька музыкант,— <i>Леони</i> „	33 "
Кто быстрее,— <i>Митчелл</i> „	25 "
Маленькие рассказы для детей,— <i>А. Неверов</i>	8 "
Любовь,— <i>Эдмондо д'Амичис</i>	12 "
Молчание,— <i>Уйда</i>	12 "
Обработка земли при засухах,— <i>П. Власов</i>	40 "
Навоз,— <i>И. Тер-Нерсисян</i>	20 "
Заразные болезни животных,— <i>А. Брансбург</i>	17 "
Первая помощь больному скоту,— <i>А. Скоморозов</i>	17 "

